✝ Cu Dumnezeu înainte!

MIŞCAREA

P. 198. 182

Anul 1 ● Nr. 4 ● noiembrie 1992 ● Preț: 40 lei

DIN SUMAR:

Comentariu politic
Dr. Corneliu Dida
❖ Pagina 2 ❖

Lecţia de religie
❖ Pagina 4 ❖

Dezbateri privind Mişcarea legionară
❖ Pagina 6 ❖

Generaţie
- un studiu de Mircea Vulcănescu -
❖ Pagina 8 ❖

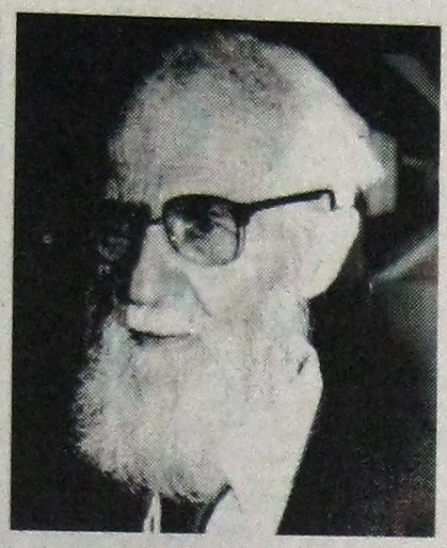

D-l Duiliu Sfinţescu - Doctor Honoris Causa

Sâmbătă, 7 noiembrie a.c., Senatul Institutului de Construcţii din Bucureşti i-a conferit titlul de Doctor Honoris Causa D-lui Dr. Ing. Duiliu Sfinţescu expert de talie mondială în domeniul construcţiilor metalice, autor al unor valoroase lucrări ştiinţifice, membru în numeroase foruri europene de specialitate şi Doctor Honoris Causa al Institutului Politehnic din Aachen. La ceremonia desfăşurată sub conducerea Rectorului Institutului de Construcţii din Bucureşti, Dl. Prof. Univ. Dr. Doc. Mircea D. Soare; au participat cadre didactice, oameni de ştiinţă şi cultură, studenţi. Acordarea acestui înalt titlu constituie un semn de recunoaştere a deosebitelor merite ale D-lui Duiliu Sfinţescu în activitatea ştiinţifică cât şi o binevenită reparaţie morală pentru perioada lungă şi grea petrecută departe de ţara în care s-a născut şi s-a format ca om şi specialist.

Activitatea politică din perioada interbelică (între anii 1936 - 1938 Dl Sfinţescu a făcut parte din secretariatul permanent al lui Corneliu Z. Codreanu), simţămintele sale profund româneşti şi creştine au atras numeroase persecuţii şi suferinţe (a fost deţinut în lagărul de la Buchenwald), forţându-l să trăiască vreme de cinci decenii un dureros exil. Despre izbânzile şi amarul acelor ani, Dl. Duiliu Sfinţescu ne va relata într-un amplu interviu ce va apărea în numărul viitor al publicaţiei noastre.

În prezent, domnia-sa îşi consacră inepuizabila energie cercetărilor ştiinţifice iar în plan politic, animat de cel mai curat patriotism, D-l Duiliu Sfinţescu a înţeles, cu o extraordinară disponibilitate sufletească să acorde sprijinul său tinerei generaţii, aderând la Mişcarea Pentru România.

Reporter

Spre alte orizonturi

OCTAVIAN GOGA

Reproducem un fragment dintr-un articol publicat de Octavian Goga în revista "Ţara noastră" la 15 aprilie 1923. Marele poet se referă la greva naţională studenţească din anul universitar 1922 - 1923, la mişcările tineretului din acei ani imediat următori marii biruinţe din 1918.

Gândindu-ne la demonstraţiile tineretului din 1990, la greva generală studenţească din decembrie 1990, la toate frământările generaţiei noastre, credem că textul de mai jos îşi descoperă astăzi o nouă actualitate, păstrându-şi neştirbite semnificaţiile şi valabilitatea.

Redacţia

(...) Cumpănind deci lucrurile în rostul lor adevărat, trebuie să bănuim că sunt cauze mai adânci şi mult mai serioase la baza acestei unanime volburi tinereşti.

Poate nu mă înşel atunci când cred că generaţia nouă îşi caută un drum pentru credinţa ei de mâine prin această violentă dezlănţuire de nervi. După schimbarea de hartă (Marea Unire de la 1918 - n.r.), sângele nostru proaspăt zvăcneşte în organismul descătuşat şi cere cuvânt. Sunt copiii furtunilor de ieri cari vorbesc astăzi şi sufletul lor desfăcut de zgura trecutului tresare pătimaş, dornic de o religie nouă. Este o interpretare mai recentă a sentimentului naţional, purificată de umilinţele fatale din bătrâni şi împinsă la suprafaţă de impulsurile biruinţii stropite cu sânge. Românismul după triumful de pe câmpul de luptă îşi croieşte astăzi morala adecvată împrejurărilor schimbate şi e în căutarea unui cheag, care să verifice noua alcătuire şi s-o ţie pe picioare. Incontestabil că în alvia îngustă a deprinderilor de ieri nu se mai poate desfăşura viaţa acelui neam şi că generaţia viitoare deodată cu lărgirea graniţelor trebuie să năzuiască şi spre o lărgire de orizonturi. De aceea e perfect legitimă o revizuire a orientărilor noastre de gândire, tocmai acum la marea răspântie în care ne-a aruncat istoria. Şi ce-ar putea fi suprema dogmă în mijlocul vârtejului ameţitor al zilelor noastre, dacă nu exaltarea ideii naţionale, singurul articol de credinţă, care poate însemna mântuirea? Cu o putere elementară ni se pune problema de-a înţelege cu toţii că ori suntem în stare, între hotarele noului stat, să înstăpânim pe de-a întregul adevărurile organice ale rasei, ori trăim în incertitudine şi ne putem dezagrega din nou la cea dintâi zguduire dimprejurul nostru. La o parte deci cu toate slăbiciunile şi indulgenţele societăţilor trăite, noi trebuie să umplem golurile unui trecut dezastruos şi să culegem febril toate roadele clipei, ca să constituim tezarul de rezistenţă pentru zbuciumul de mâine. Fără a încătuşa deci avântul tuturor cari se găsesc cu noi alături, va trebui să înlăturăm din cale orice obstacol pus de-a curmezişul misiunii noastre. Energiile dezrobite ale ţării trebuie să se aşeze la locul de întâietate ce li se cuvine şi dacă cineva vrea să oprească sau să întârzie acest proces de normalizare, protestarea noastră îl va mătura din drum, ca pe orice zăgaz menit să înfrâne un acces tumultuos de forţe...

Ne găsim, cum vedeţi, în faţa redeşteptării legitime a unui egoism naţional la un popor, de care de veacuri de-a rândul şi-au bătut joc exploatatorii de diverse categorii şi care acum deodată cu libertatea îşi inaugurează o concepţie nouă a principiilor de autoconservare. Că sunt mulţi încă între noi, călăuziţi de logica trecutului, pentru care slugărnicia se exercită dintr-o porţnire de gimnastică atavică, e adevărat, dar steaua lor e în declin, fiindcă la vremuri noi, viaţa cere profeţi noi. Oricât, deci, un spirit de inerţie ar mai ţine înţepeniţi în răbdarea lor pe anumiţi oameni sclerotizaţi de vitregia vremii, rezervorul de energii ale neamului, în continua lui elaborare, îşi lărgeşte matca şi sparge formulele învechite.

Tinerimea de la Universităţi apare astfel ca prima avangardă a acestei evoluţii de conştiinţă naţională.

Faptul că este unanimă şi se agită pe întreaga suprafaţă largă a ţării, indică tocmai rădăcinile adânci ale mişcării şi-o pune la adăpost de orice învinuire meschină. Departe deci de a semnifica o simplă îndârjire împotriva unor obişnuite exagerări semite, e în joc sufletul larg al poporului nostru desrobit, care se zbate acum şi vrea să-şi fixeze rosturile lui.

În loc de a detesta pur şi simplu această fierbinte revărsare de entuziasm juvenil, mai util e pe seama tuturora s-o privim în faţă şi purificând-o de micile rătăciri fatale ale începutului s-o canalizăm spre matca largă a intereselor generale.

Oricât s-ar căina salariaţii "presei independente", răsăriţi pe malurile Dîmboviţei, românismul îşi afirmă prin însufleţirea tinerilor universitari, o arzătoare chestiune de familie, în care nu au ce căuta elementele străine, neînţelegătoare. Suntem convinşi că înfrăţind această nouă morală cu îndrumările civilizaţiei, care se câştigă printr-o asiduă muncă intelectuală la universităţile reintegrate în mersul lor normal, pe urma proteguirii de către stat a studenţimii noastre, ţara va câştiga în adâncime ceea ce a câştigat în suprafaţă după lărgirea hotarelor. ■

Din numărul viitor: Petre Ţuţea - Remember / Suntem o generaţie de sacrificiu? / Filocalia - a treia ediţie

APROPO DE STAREA NAȚIUNII

Dr. Corneliu Dida

Domnul Stolojan și-a ținut cuvântul dat. Cu priceperea și conștiinciozitatea funcționarului superior de carieră, recentul său raport a încercat să aducă puțină lumină. Controversat cum e, meritul principal al acestui raport, credem, este făgașul de nouă și atât de necesară tradiție pe care îl deschide. Politic vorbind însă, tirul întrebărilor din Senat la care a fost supus premierul a fost inutil. Nu s-a ilustrat decât lipsa calificării politice și sufletești a noilor aleși. Lipsa de calificare politică, zicem, pentru că cei mai mulți n-au știut **nici ce** și **nici cum** să întrebe; lipsă de calificare sufletească - pentru că ambiția demersului presupunea un alt invitat: pe domnul președinte Iliescu! Iar aceasta, din două motive: au trecut deja trei ani de la deschiderea de șanse din decembrie 1989, iar țara - inclusiv prin gura presei - cere altceva: un raport asupra stării națiunii!...

Sigur, pînă atunci, fiecare dintre noi și-l poate face și singur. Pe al său propriu! Cum? Examinându-și propriul suflet, dar și trupul, hainele și casa. Pentru 90% dintre noi, aceste concluzii individuale ar fi, probabil, perfect extrapolabile la scara întregii națiuni. Evident, națiunea este mult mai mult decît suma celor 23 de milioane. Ea are un trecut și un viitor cu mult mai adânci și un prezent cu mult mai complex. Dar vie fiind, aidoma fiecăruia dintre noi, ea are și "suflet", și "trup", și "haine" și "casă". Deloc originali, să rămînem la această formulă cu riscul de a deveni cumva didactici. Ce contează "riscul" sau formula, când subiectul e atît de grav și - ne temem - îndelung neglijat tocmai în esențe?!...

Sufletul unei națiuni - adică credință, tradiție, cultură, sistem de valori și mentalitate comună. La vârf, că vorbim de lumea politică, de "elita" intelectuală, de noii posesori de capital, ateismul, indiferentismul sau condescendența vag "superioară" fac ravagii. Abia la ocazii, cînd e de "bon ton", se fac concesii ritualului creștin. Televiziunea, acum "echidistantă" în toate, vorbește despre "religie". Cu același ton cu care vorbește despre fotbal: "ești liber - nu-i așa - să ții cu cine vrei". Eventual, "doar să te uiți"! Materiale gârlă, nu? Baha'i, budiști, ortodocși, catolici - de-a valma. Asta într-o țară ortodoxă! Religii - da; interesează. Și TVR, și parlamentul și statul. Credința? A, nu! Ea e o chestiune personală. Este credința chiar atît de importantă? Credincioșii o știu. Necredincioșii însă, ar trebui să recunoască un lucru: după 45 de ani în care ateismul a fost "credință" oficială și în care morala "proletară" a dat faliment, pe temeiul cărui sistem de valori poți regenera o națiune? Cunosc dânșii "ceva" mai bun decât morala creștină? Văd dânșii un alt suport spiritual pentru morala creștină, decât credința creștină; în speță cea ortodoxă, la români? Continuând cu conștiinciozitate pe calea actuală, practica socială va impune, ne temem, morala de import a "succesului", a banului. Pe terenul acesta, corupția, criminalitatea fac deja ravagii.

Tradiția, încă prezentă la țară, este profund zdruncinată. Metisată inevitabil de valul urbanizării și de asaltul "internaționalizării" în condițiile deschiderii și exploziei sistemelor de comunicații, ea riscă atrofia. Ar fi o pierdere atât de mare? Enormă. De ar fi să ne uităm la acele națiuni care au realizat în ultimii treizeci de ani progrese uriașe în plan economic, tehnologic și științific, ne-am convinge că pretutindeni în aceste țări, factorul tradiție locală, națională a fost un motor indispensabil. Țările Golfului au profitat și de petrodolari. Dar fără respectarea tradiției locale - islamică în speță - nu ar fi realizat progresele uriașe de azi. Așa a pierit Șahinșahul! Apoi, să ne uităm la Algeria, care a avut și ea petrodolari, dar care abandonînd tradiția locală pentru cea de import din Europa - socialismul - a generat hiper-reacția dezastruoasă a fundamentalismului, fiind acum în pragul războiului civil. La aceleași concluzii duc și analizele asupra marilor succese din Asia de sud-est. Frugalitatea, spiritul de clan (în jurul tradiției), spiritul de economisire propriu unor societăți minate de secole de sărăcie, sunt ingredientele fundamentale ale succesului din țări ca Taiwan, Coreea de Sud etc.

Cultura. Lipsită de bazele sale materiale, amenințată de cosmopolitismul azi la modă din nou, cultura națională este în criză profundă. Avem o groază de "fundații". Dar câte sunt culturale? Care sunt sprijinite de guvern, de parlament, de președinție?! Și cu ce sume? Tratând prețul hârtiei la fel cu cel al tutunului sau băuturii, am ucis revistele culturale și am umplut bulevardele cu maculatura porno! În fond, prin ce suntem și rămânem români, dacă nu prin credința strămoșească, prin tradiția proprie, prin cultura națională?

Mentalitatea este dominată de relațiile "speciale" dintre individ și stat din ultimele decenii. Ne "naștem încă bursieri, trăim funcționari și murim pensionari", cum o deplîngea Iorga. Privim prea des spre stat care trebuie "să facă totul" pentru noi. O privatizare inteligent condusă - că e vorba de micii întreprinzători, de împroprietărirea țăranilor sau de marea privatizare - trebuie să țină cont de acest factor. Dar trebuie să-și propună și modificarea mentalității actuale. Ar fi tragic dacă s-ar rata ocazia istorică a transformării - în sfîrșit - a românilor într-un popor de proprietari. Nimic mai mult decît proprietatea, nu poate modifica **în bine** atitudinea față de muncă. În goană după capitaluri străine riscăm să înnăbușim în fașă această șansă.

2. **Trupul unei națiuni** - adică viața sa economică: capitalurile reale (fabrici etc.), capitalul financiar, profesiile (forța de muncă) și inteligența națională. Întreprinderile sunt cel mai adesea în stare tehnică rea, decapitalizate, îndatorate sau amenințate de faliment. Băncile - într-o țară cu un BNB de peste 4000 de miliarde de lei - dețin circa 150 miliarde! Derizoriu! Multe din băncile românești, după standardele din vest, sunt în pragaul falimentului. Profesiile, cel mai adesea, sunt degradate. De dificultățile economice, de înapoierea tehnică, de lipsa de orizont. Interesant este că sub anumite forme - nu totdeauna cele mai adecvate însă - diverse grupuri profesionale conștiente de acest aspect se organizează "singure". Cum pot. Agronomii, în '90, amenințați ca grup profesional, înființează... PDAR! Directorii și inginerii din uzine, în jurul Min. Ind. dl. Dan Constantinescu, fac și ei în plină campanie electorală... un partid! AGIR-ul se întreba toamna aceasta în presă "cu noi cum rămîne?" (cu inginerii!!!). Sindicatele, dominate de o concepție contractualistă, se dovedesc inadecvate pentru problemele reale ale grupurilor profesionale. De aici și eșecul liderilor sindicali care - și ei! - fac vara asta... un partid! Eșecul acestor partide arată clar că nu aceasta e calea! Ca și în cazul fundațiilor culturale, și corpurile profesionale ar putea să devină - sprijinite - un interesant suport pentru președinția statului (nu neapărat a președintelui "cutare"!) dar și osatura întregii societăți. Inteligența creatoare a țării - tehnică, managerială etc. - este cel mai adesea ignorată, insuficient sprijinită. Inadecvat atașată structurilor industriale și economice ale țării. Lipsa de perspectivă, pentru tineri în special, generează emigrarea. În cazul celor înalt calificați, emigrarea este și va fi totdeauna posibilă. Străinătatea apreciază valorile. Noi încă nu! Când?... De importanța "trupului economic" al țării e toată lumea conștientă. Mai [illegible] e de făcut ceva anume spre mai bine. De ea depinde nivelul de viață. Iar de nivelul de viață depinde și va depinde enorm, însuși respectul pentru propria-ți țară și propriu-ți popor. În special la tineri, dispuși să cântărească "pe concret". De forța economică a țării depinde și forța financiară și valoarea monedei naționale. Și implicit, poziția țării în lume. Inclusiv în termeni geopolitici, militari și deci de securitate națională. Plusul de coerență economică și financiară adus de Stolojan după haosul guvernării Roman este pozitiv. Dar este o realizare precară. Noul guvern are un start ceva mai bun decît a avut Stolojan cu un an în urmă. Dar în cîteva luni o politică eronată poate irosi degrabă acest "mic capital".

3. **Haina unei națiuni** - adică sistemul ei politic și juridic. După standardele europene actuala Constituție este bună. Ar fi (?) două probleme: dacă lumea noastră politică va fi în stare să o facă efectivă? Și - a doua - că totuși ea nu este făcută "după standardele" tradiției politice românești. Căci oricât s-ar mira unii, constituțiile - cele bune - [illegible] totuși aerul istoriei naționale a acelui popor. [illegible]-ar fi să amintim inimitabilele constituții ale [illegible]mericii, Israelului, Germaniei Federale. Tra[illegible] noastră istorică a fost totuși monarhică. De[illegible] Traian, trecând prin voievozi la Hohenzollerni, [illegible] am fost conduși de monarhi eligibili [illegible] drept. Să se explice tocmai așa relativa "adec[illegible]" în epoca dictaturii lui Dej și apoi a lui Ce[illegible]scu?! Invers - să fie oare adecvat actualul s[illegible] de alegeri prezidențiale tot la patru ani? S[illegible] [illegible]potrivă - va fi el generator de [illegible] pentru [illegible], ca pe vremea fanarioților, când Poarta d[illegible]? Să se explice așa naivitatea - dar și [illegible] unor lideri politici români care [illegible]au în[illegible] campania electorală la Paris, Bruxelles și [illegible]ington?

[illegible]. Ca[illegible] - adică teritoriul național, [illegible]ul și [illegible]le lui de apărare. Teritoriul național e[illegible] grav ciuntit la est și serios amenințat la [illegible]. Întreaga zonă est-europeană este periculos de fluidă și minată de războaie. Aliați nu avem. În ciuda iluziilor pe care și le fac unii, vestul duce dintotdeauna propria sa politică. E nevoie de un nou dezastru și de noi pușcării cu acceptul occidentului, ca s-o pricepem?!...

Despre instituțiile statului - Armată, Poliție, SRI - nu ne vom pronunța. Subiectul este însă grav. Numai cei plasați în interiorul lor pot face aprecieri cu adevărat pertinente. Ne vom limita la simpla observație că securitatea națională este funcție directă de forța economică, stabilitatea internă, nivelul de trai și sistemul de alianțe...

Poate că totuși, cu ocazia celor trei ani de la revoluție, "cel mai în drept cetățean al țării" ne prezintă, în sfârșit, un raport autentic privitor la starea națiunii. Numai de nu s-ar mai degrada până atunci. Evident, starea națiunii. Ceea ce nu ne-ar mira: stânga este foarte "pricepută" la așa ceva... ■

Comunicate M.P.R. București, 12 noiembrie 1992

Către toți aderenții și simpatizanții Mișcării

Dragi prieteni,

Alegerile au trecut cu rezultatele pe care le știm.

Repartiția echilibrată a mandatelor în Parlament precum și calitatea prestațiilor unor parlamentari reprezintă o dovadă că analiza noastră cu privire la viața politică românească a fost corectă: partidele actuale (cele mai multe) nu reprezintă decât o expresie a perioadei de tranziție în care se află România. Lor le lipsesc atât fundamentarea organică cât și anvergura necesară pentru a formula liniile dezvoltării viitoare a României. Aceste partide sunt profund afectate de politicianism, de incoerență organizatorică, de prezența nocivă a unor elemente de slabă calitate. Lipsa unor structuri bine organizate, a unor forțe capabile să facă față imperativelor viitorului rămâne o tristă realitate a acestui moment istoric.

Misiunea formațiunilor prezente în Parlament este de a asigura, în condițiile date, funcționarea Statului și echilibrul social-politic. Nu putem decât să sperăm că se vor achita onorabil de această grea misiune istorică.

Pentru Mișcare, prezența în alegeri a fost un examen și, mai ales, un bun prilej de a comunica direct și eficient mesajul său politic.

Acest examen a fost trecut cu bine și vă felicit pentru puterea sufletească de care ați dat dovadă în campania electorală, rezistând întregului concert de insulte, atacuri și calomnii.

*

În perioada care urmează Mișcarea nu se va angaja în disputele politicianiste inutile și sterile, care nu au alt rezultat decât secătuirea continuă a energiilor românești. Vom fi atenți la tot ce se petrece în societate însă fără să ne amestecăm în agitații și convulsiuni.

La momentul potrivit vom aduce la cunoștința Parlamentului proiectele legislative anunțate în Programul nostru politic și, în măsura în care va fi posibil, vom contribui la aplicarea lor.

Avem în acest moment două obiective:

1. Studiul, pregătirea. Atât pe plan politic cât și pe plan profesional. Respectarea exigențelor stipulate în Statut și în Regulamentul interior.

2. Dezvoltarea Mișcării. Formarea de noi Grupuri, întărirea celor existente, atragerea elementelor valoroase către Mișcare.

Este esențială pentru dezvoltarea noastră viitoare acțiunea în cadrul Grupurilor. Cu hotărâre, cu efort, cu spirit de inițiativă.

Știu că traversați momente dificile. Vor mai fi încă altele, mai multe și mai grele. Noi nu am pornit pe un drum simplu ori distractiv. Noi am pornit pe drumul afirmării spiritului românesc, pe calea refacerii energiei naționale prin ridicarea Noii Generații la dimensiunea de factor creator, conștient și responsabil al viitorului României.

Desigur, este o cale grea, aspră, plină de renunțări și sacrificii. Dar să nu uităm că nu luptăm pentru noi înșine. Nu interesele noastre sunt în joc ci, în bună măsură, viitorul Țării. Nu avem dreptul să ne lăsăm doborîți de deznădejde sau defetism. În ciuda tuturor greutăților și spre disperarea dușmanilor, suntem pe poziții. Nimeni nu ne va putea întoarce din drumul nostru.

Au fost în Mișcare - și chiar dintre fondatori - oameni care nu au rezistat dificultăților începutului și au abandonat lupta. Alții au comis greșeli grave și au trebuit să părăsească Mișcarea. Unii, poate, vor reveni. Dar au venit și vin alții, tot mai mulți să se alăture luptei noastre. Chiar dacă acum suntem puțini, important este să fim tari în credința noastră.

Adversarii noștri nu se dau în lături de la nici o murdărie pentru a ne lovi, așa că vă reamintesc tuturor: **nu luați în seamă la nimic din ceea ce se aude despre noi prin presă sau alte surse de acest tip**. Nu mai vorbesc de zvonuri, bârfe etc. Singurele informații sigure sunt cele ce ajung prin fluxul informațional intern al Mișcării: Aderent - Șeful Grupului - Șeful Uniunii - Liderul Mișcării. Orice problemă, orice nelămurire se ivește, de orice natură ar fi, discutați-o între voi, cu deplină sinceritate. Solicitați explicații și lămuriri celor ce dețin funcții de conducere. Doresc să fiu informat imediat dacă într-un Grup sau, mai grav, într-o Uniune apar fenomene contrare spiritului Mișcării.

Încă ceva. Feriți-vă ca de foc de "șefomanie", de goana după funcții și demnități. Nu vă lăsați ademeniți de politicianismul care a afectat și afectează partidele politice. În Mișcare funcția nu înseamnă decât responsabilități suplimentare. Muncă mai multă. Nu drepturi. Disciplina este, într-adevăr, foarte importantă. Dar să fie o disciplină creștină, guvernată de iubire frățească și de credință în Dumnezeu.

Fără iubire și fără credință nimic bun nu se poate clădi și totul rămâne zădărnicie.

Marian Munteanu

O scrisoare

Cu o deosebită plăcere publicăm astăzi o scrisoare primită la redacţie, scrisoare care arată limpede că, iată, nu suntem deloc singuri în strădania de a descifra destinul şi rostul Generaţiei noastre în acest sfârşit de veac.

Vom alterna, deci, intervenţiile venite din cadrul Mişcării cu publicarea unor asemenea luări de poziţie primite de la cititorii noştri.

(Redacţia)

În numărul din octombrie 1992 al publicaţiei pentru Noua Generaţie "Mişcarea", domnul Marian Munteanu a deschis o rubrică ce am înţeles că trebuie să fie un "teren de lucru", un spaţiu viu, la care cei interesaţi - din rândul tinerilor (şi nu numai) - să adere; un spaţiu unde să fie exprimate preocupările legate de tema lansată. Pentru o concentrare a gândului şi o sistematizare a ideii este bine într-adevăr a se urmări un drum clar şi a se dezvolta anumite probleme importante.

M-am bucurat să găsesc în această propunere de organizare a mesajului această triplă interogaţie pascaliană: **De unde venim? Cine suntem? Unde ne ducem?** Deschid o paranteză pentru a spune că această interogaţie a constituit la pictorul post-impresionist Paul Gaugain o dilemă de natură filosofică şi că artistul - cum bine este ştiut - şi-a situat una din lucrările sale sub bolta tensionată a triplei întrebări.

Prima întrebare îmi aminteşte de un text al lui Giovanni Papini (aparţinând cărţii "Un om sfârşit") ce face apel la memoria fiecăruia, la **memorie** în general. Memoria esate un dar pentru care credincioşii Bisericii Ortodoxe se roagă cerând să se izgonească de la ei uitarea, şi necunoştinţa. Papini scrie despre acei **"fraţi îngropaţi şi totuşi vii"** - acei părinţi şi fraţi totodată - care prin jertfa sinelui lor au reuşit să facă efectiv **binele** pentru semeni, care au arătat **"calea eliberării"**. Aceasta este mărturia unui profund patriot italian, însă sentimentul nobil ce îl animă nu are graniţe şi face parte organic şi din fiinţa nealterată a adevăratului român. De ce oare tinerii (şi nu numai ei) sunt "îndrumaţi" spre a-şi nega o parte a trecutului naţional? Cine îi "îndrumă" în acest fel? Oricum, cei care dispreţuiesc făptura românească autentică.

Deci de unde venim? Este o întrebare fundamentală pentru că este absolut necesară cunoaşterea izvoarelor, a sursei din care provine istoric Făptura românească. Tot aici trebuie amintită **Tradiţia** (deci legătura noastră cu zona supra-istoricului) - **"eternul în timp şi conştiinţa vie a unui neam"**, cum a fost numită de un ierarh al Bisericii Ortodoxe Române. Este esenţial pentru un popor să îşi cunoască sursa vie pentru ca în fiece clipă să se poată întoarce şi reizvorî cu puteri noi. Eu cred că Noua Generaţie, asimilând experienţa adevăraţilor fii români, care au ştiut să facă parte din elita celor capabili de jertfă, trebuie să cunoască **Istoria şi Tradiţia vie.**

Cine suntem? Să nu uităm nici o clipă un lucru: Românii care au murit ca martiri ai credinţei - întru numele lui Hristos - cei care au făcut din viaţa lor o făclie în stare de jertfă permanentă, au avut un întreit ideal sfânt: **Credinţa - Cultura - şi Ideea Naţională.** Acestea nu sunt doar principii goale, subiacente dinamicii discursului vreunui demagog, fals patriot ci reprezintă acea triadă existenţială unde credinţa, cultul, transfigurează cultura şi sentimentul de neam.

Unde, încotro ne ducem? În ceea ce priveşte istoria celor 45 de ani, venim din catacombele culturii şi credinţei, din catacombe ce au ca topos spiritual mediul ardent al rezistenţei. Aflaţi acum "deasupra" ne-am întâlnit cu ispitele libertăţii (sau libertinajului?) exterioare. Cred că din noianul de ispite şi poteci lăturalnice trebuie distins şi arătat aproapelui **Drumul.** Trebuie bine ştiut de către Noua Generaţie semnul sub care România va porni din nou la drum: **"România stăpânită de Hristos"**, cum profetic a spus Petre Ţuţea.

Trăim o perioadă în care criza de opţiune şi criza axiologică sunt acute pentru marea majoritate. În mod ideal actuala situaţie a crizei de opţiune ar trebui să ducă spre o consolidare interioară a individului care are încredere în sfatul Bisericii strămoşeşti şi spre o nouă formă de rezistenţă şi acţiune împotriva libertinajului şi a "soluţiilor" sale colorate.

Pericolul libertinajului s-a manifestat. Întruparea sa în social este acea atitudine a celor care au lăsat, spre exemplu, frâu liber sectelor în numele respectării libertăţii religioase. Dar a respecta o mişcare deviată este echivalent cu a nu respecta dreapta opţiune. Acest tip de "acţiune democratică" se încadrează alături de altele ce izvorăsc din haos moral.

Pentru a fi cu adevărat folositor cauzei Noii Generaţii şi a nu fi doar regizorul unor fraze goale, un tânăr trebuie să fie conştient de situaţia actuală, să aibă curajul de a spune lucrurilor pe nume, să aibă rigoare interioară, luciditate şi - ceea ce va transfigura acţiunea lui - o iubire desăvârşită, creştinească pentru cei din jur.

Un alt punct pe care am dorit să-l ating este acela al mistificării adevărului, a poleirii minciunii într-o haină care să o facă să pară adevăr. Principiul este de a prezenta minciuna drept adevăr - şi atunci tot ce **apare** ca fiind binele, frumosul, egalitatea, libertatea, frăţia, reprezintă de fapt urâtul, răul, inegalitatea, încarcerarea (fizică sau a conştiinţei), ura. Este principiul exprimării albului prin negru şi a negrului prin alb (exemplul atât de bine cunoscut al victimei care este denumită călău).

Vladimir Soloviov vorbeşte despre Antihrist ca fiind considerat (în istorie) "omul viitorului" şi un progresist (adept al progresului în istorie, ignorând ideea de mântuire). Antihrist este cel care spune: "Eu sunt un geniu luminat, un supraom... Şi aici, în locul respectului de mai înainte, raţional, faţă de Dumnezeu şi Hristos, se naşte şi creşte în inima sa (a lui Antihrist) la început groaza, apoi o invidie chinuitoare contropindu-i toată fiinţa şi o înverşunată şi atotcuprinzătoare ură". (V. Soloviov - "Povestire despre Antihrist").

Deschid o paranteză pentru a aminti că, dacă cuvintele nu sunt în spiritul versetului biblic din Sfânta Evanghelie după Ioan: **"La început era Cuvântul, şi cuvântul era la Dumnezeu şi Dumnezeu era Cuvântul"**, deci dacă cuvintele ies din sfera acestui topos harismatic, ele îşi pierd puterea şi trădează tocmai ceea ce vor să ascundă. De aceea **ideologiile** care au hrănit nucleele totalitarismului, (**satanologiile**, mai corect spus), mai devreme sau mai târziu au ajuns transparente şi adevăratul sens - cel sângeros - a ieşit singur la suprafaţă (cuvintele pervertite l-au trădat).

*

Citeam undeva următoarele versuri:

"Dar lupta n-o dai în nădejdea raeuşitei
O, când e fără de folos este mult mai frumos"

şi mă gândeam că în ceea ce priveşte Noua Generaţie lucrurile stau altfel, în sensul că scopul, **ţinta**, există - fie că este constituită de cunoaşterea şi apărarea lucrurilor sfinte acestui neam, fie că este constituită de o luptă împotriva corupţiei, minciunii, ateismului, a identităţii naţionale şi a credinţei strămoşeşti, fie că această ţintă o reprezintă crearea unor opere - sinteze ale datelor spirituale ale neamului nostru (mă refer la toate tipurile de creaţii posibile pe plan teoretic sau practic).

Expresia "fără de folos" - din poemul menţionat - se poate tâlcui în ceea ce-i priveşte pe tineri (deci, în ceea ce ne priveşte pe noi) în sensul că nu trebuie urmărită o cale a "salvării" personale. Drumul odată asumat trebuie parcurs fără a avea în vedere niciodată vreun folos imediat şi personal.

Puterea tinerilor constă în a fi împreună. Prin acest «împreună» se va realiza adevărata armonie în comunitatea creştină.

Cred că trebuie luată în vedere eficienţa (ca ne-risipire a puterii morale şi spirituale) unui grup, a unei comunităţi, atunci când se porneşte o discuţie despre procedeele de organizare.

Cu stimă,
Ioana Gherasim Teofan
(Bucureşti)

Dumnezeu să ne ajute!

Pacea, comuniştii şi dracu'

Foto: Victor Roncea

În poza de mai sus, autorul acestui articol şi al emblemei din poză, face ceea ce vedeţi şi dumneavoastră.

Adulţi Ceva Mai Ştiutori de Carte mi-au povestit câte ceva despre semnificaţia reală a semnului meu.

Crescut cu flower-power în cap, parte a unei generaţii de contestatari, fireşte că nu am putut da crezare atunci unei istorii ce ameninţa să-mi lichideze şi bruma de romantism juvenil ce-o mai aveam. M-am întâlnit mai apoi cu mulţi dintre cei ce însemnau pentru mine mediul de refugiu în vremea "odiosului", mediu ce se recompunea cînd la "2 Mai", când la "Grădiniţa" la expoziţii sau pe la concerte.

Pentru ei scriu acum.

În Decembrie aceşti "retardaţi" ai epocii de aur, cu pletele în vânt, îmbrăcaţi "necorespunzător", priviţi cu reprobare de gospodine şi cu ură de miliţieni, au putut fi văzuţi în primele rânduri pe străzi.

Erau cei ce priveau drept înainte fără să mai caute cu privirea înapoi. Erau cei ce cântau şi ofereau flori soldaţilor.

Cu toţii ne cunoşteam şi ne recunoşteam după micile noastre însemne mai mult sau mai puţin vădite care însă desemnau un anume mediu, un anume tip de conexiuni culturale, spirituale şi sufleteşti.

În urma lor, ceilalţi erau în poziţia "pentru fugă-pregătit" cu-n ochi în faţă şi unul în spate, la fereală şi cam cu juma'de glas. Asta la început de tot până s-a dat tonul.

Tonul, din păcate, a folosit altora pentru a-şi acorda diapazoanele pe propriile melodii.

Ce a ieşit, vedem şi trăim cu toţii. Am simţit nevoia de a face această introducere deoarece doresc să dedic acest material şi altele de acest fel, vouă, colegilor şi prietenilor mei.

Non-conformişti, nostalgici ai părului lung, disprefuind uniforma şcolară, normele şi tabu-urile părinţilor, pacifişti îndrăgostiţi de Eric Clapton, Phoenix sau Pink Floyd, preocupaţi de yoga şi Rabindranath Tagore, iubitori de libertate fie ea şi înecată-n bere, "metallici" căutători ai Karmei şi ai Păcii, gata oricând de revoltă pentru o cauză dreaptă sau chiar pentru nimic, "traduşi" în fel şi chip, de cei din jurul nostru: Adulţii.

Am a vă înfăţişa vouă unele chestii găsite-n cărţile pentru Adulţii Ceva Mai Ştiutori de Carte. Poate vă interesează, poate nu, asta e!

Eu am găsit o grămadă de chestii rele prin cărţile scrise de adulţi, pentru adulţi.

Am constatat că multe lucruri stau invers faţă de cum credeam. Am văzut că o mare parte a lumii, rafinat civilizată nu osteneşte în a ne convinge că viaţa şi lumea este invers alcătuită. Că lucrurile lăudabile, interesante, "europene" conţin o grămadă de aspecte ce se cuvin a fi tratate pe invers, de la religie şi morală la sex şi îmbrăcăminte. Pogoane de oameni cu diplome şi onoruri se chinuie în a ne popula trajul şi sufletul cu inversiuni, cu tâmpenii savante piţigăiate "oriental" sau "occidental" după caz.

Şi totul pentru ce?, pentru un fel de linişte a unora, linişte ce le va veni la îndemână când noi toţi ne vom fi înecat în confuzie şi neant, în vomă post-modernistă, şi vid rafinat. Totul asezonat cu imnuri de Pace Bahaullahă.

Unii numesc această treabă satanism. Sau, de exemplu, mentalitate francmasonică.

Cea mai iscusită caracterizare le-a făcut-o ăstora, cred eu, Mircea Eliade într-un scurt eseu care chiar aşa se numeşte: "Mentalitatea francmasonică". El era atunci cam de vîrsta noastră. Nu i-a fost teamă să definească şi să spună cu glas tare cum stau lucrurile.

Trebuie să recunosc că mie-mi este puţintel teamă. Prietenii m-au sfătuit să nu public nimic despre rock, pacifism, feminism, ecologism, hippi, bivolari, metalici sau alte d'astea.

Că tinerii sînt ataşaţi de semne şi formaţii, de zen şi Led Zep şi alţi bestiali, că ei se cam vor supăra, că nu vor înţelege că discuţia e prea lungă, şi cum o fi, cum n-o fi tot "antisemit" am să fiu catalogat.

Însă, până una alta, cu oarecare ciudă trebuie să recunosc că în cărţile pentru Adulţi se găsesc chestii care ne interesează şi pe noi.

Pentru început, vă voi povesti despre semnul Păcii.

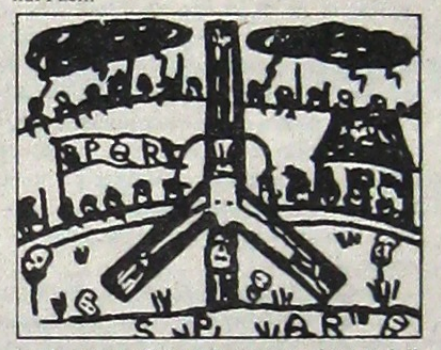

1. - Această reproducere a unei gravuri din sec. V, reprezintă crucificarea cu capul în jos a Sf. Petru în grădinile lui Nero din Roma anului 67 A.D. Conceput de împăratul Nero, acest crucifix inversat s-a numit crucea lui Nero şi a căpătat semnificaţia de simbol evreiesc. A fost adoptat de sataniştii în Evul Mediu. În anii 1950, acest semn a fost ales de Bertrand Russell, cunoscut pentru opiniile sale anti-creştine, ca simbol al păcii şi lansat în demonstraţiile comuniste din S.U.A. ce cereau dezarmarea totală a Americii (dar nu şi a URSS).

The Crow's foot,
or witch's foot

2. - Simbol medieval satanic reprodus din cartea "Book of Signs" de Rudolf Koch.

3. - Insignă nazistă. Din nou inversat, acest semn era folosit de SS-ul lui Himmler. O mică paranteză: Himmler se pare că a fost oarece şef francmasonic. În timpul războiului, francmasonii nemţi şi francmasonii franţuji şi-au menţinut în continuare bunele relaţii. Hitler însuşi şi cercul său de Fraţi făceau parte din Societatea Teozofică ce avea ca simbol crucea încârligată. Toţi aceşti distinşi domni erau puţintel cam atei şi practicau tot felul de chestii pe invers. Unii zic că de fapt toată bestialitatea asta continuă din ultima sută de ani şi-ar avea originea într-o neânţelegere între fracmasonii de roşu şi fracmasonii de negru. Alţii zic că dimpotrivă e vorba de o înţelegere.

4. - Afiş din ziarul comunist "Guardian" chemător la ofensiva roşie.

6. - un fost tartor comunist Bella Dodd povestea prin 1966 istoria acestui semn universal al Marxiştilor revoluţionari. Comuniştii au avut o plăcere perversă în a răstălmăci şi caricaturiza semne, înţelesuri şi ritualuri creştine.

Aici este vorba de semnul porumbelului creştin, simbol al Sfîntului Duh. Domnul Pablo Picasso, comunist de marcă, a lansat imaginea porumbelului păcii, în folosul propagandei comuniste fapt pentru care a primit din partea generalissimului Stalin o scrisoare de mulţumire şi o leacă de mărunţiş de buzunar, în valoare de un milion de ruble. Oricum, încă nu-i foarte rău.

Pablo Neruda era doar troţchist şi domnii Sartre şi Marcusse doar agenţi de influenţă ai Kominternului. Băieţii cu pletele-n vînt din '68, sânt convins, erau nevinovaţi şi curaţi ca toţi băieţii cu plete-n vânt, de pe lumea asta ce-au fost şi vor mai fi. Atâta doar că nu erau preocupaţi peste măsură de semne, însemne şi alte marafeturi. Adulţi rafinaţi, cu inverse dedulciri, le-au cam pus-o. Asta-i tot.

George Roncea

✝ *Lecţia de religie*

REVELAŢIA DUMNEZEIASCĂ

Deosebirea dintre dogme şi canoane, erezie şi shismă

1. Revelaţie sau descoperire în general **(revelatio)** este desvelirea sau cunoaşterea a ceva ascuns. Revelaţia Dumnezeiască este actul prin care Dumnezeu Se face cunoscut pe sine, fiinţa Sa, voia Sa, planurile Sale, creaturii raţionale. Fiindcă Dumnezeu este fiinţa absolut spirituală şi care deci nu cade sub simţuri, omul n-ar fi putut ajunge niciodată să-l cunoască, dacă El n-ar fi binevoit să se descopere, să se facă cunoscut omului.

În două feluri s-a descoperit Dumnezeu omului: pe cale naturală şi pe cale supranaturală. De aceea şi revelaţia este naturală şi supranaturală.

Revelaţia naturală este cea făcută în natură şi care poate fi cunoscută cu ajutorul minţii. Din observarea naturii înconjurătoare, a sufletului omenesc şi a desfăşurării evenimentelor istorice în lume, putem deduce o serie de adevăruri privitoare la Dumnezeu şi la raportul său cu lumea şi cu omul. Astfel, din ordinea şi regularitatea ce domnesc în lume deducem că trebuie să fie o Fiinţă prea înţeleaptă, atotputernică şi bună, care a făcut lumea şi îngrijeşte de ea. "Cerurile spun slava lui Dumnezeu şi facerea mainilor lui o vesteşte tăria", zice Psalmistul (psalmul 18, 1).

Revelaţia supranaturală, numită şi **pozitivă**, este aceea prin care Dumnezeu se face cunoscut prin mijloace ce sunt mai presus de fire şi care nu poate fi primită şi înţeleasă decât prin credinţă. Ea cuprinde, dar, adevăruri la a căror cunoaştere n-am putea ajunge numai prin puterile minţii, şi de multe ori ele rămîn neânţelese pe deplin şi după ce se descoperă.

Dacă o asemenea revelaţie se face prin semne minunate, perceptibile simţurilor, se numeşte externă, iar dacă se adresează de-a-dreptul sufletului, împărtăşindu-i idei, simţăminte sau îndemnuri, la care n-ar fi ajuns, ori luminîndu-l, ca să pătrundă înţelesul unor lucruri neînţelese de el mai înainte, atunci se numeşte **internă** sau **inspiraţie** ori **insuflare dumnezeiască.**

2. Contra posibilităţi revelaţiei dumnezeieşti, sub orice formă nu stă nimic, pentru că noţiunea de revelaţie nu contrazice în nici un fel pe Dumnezeu, autorul ei, nici pe om, primitorul ei.

Dumnezeu, ca fiinţă personală, absolută, atotştiitoare şi atotputernică, care a creat lumea şi a pus omului un scop înalt, poate împărtăşi acestuia adevăruri care să-i ajute la atingerea mai repede şi mai sigură a scopului său. După cum orice om poate comunica cugetările, sentimentele, hotărârile sale, după cum cel învăţat poate instrui pe cel neştiutor, tot astfel, şi cu mult mai mult, face Dumnezeu aceasta cu creatura sa raţională. Ar fi mai mult decât absurd a tăgădui lui Dumnezeu această posibilitate pe care n-o putem tăgădui celui din urmă om.

Omul, de asemeni, putînd să împărtăşească altora şi să primească, cînd i se împărtăşesc de alţii, ideile, sentimentele, afectele sale, poate primi asemenea împărtăşire de la Fiinţa supremă. Nu se poate zice că prin revelaţie s-ar mărgini ori jigni libertatea de cugetare sau de acţiune a omului, adică s-ar atinge demnitatea lui, pentru că din cunoştinţele împărtăşite lui prin revelaţie, omul învaţă ce trebuie să creadă şi ce să facă, prin urmare cum să-şi întrebuinţeze mai bine libertatea, pentru a atinge mai sigur ţinta existenţei sale.

3. Din posibilitatea sau realitatea revelaţiei rezultă **necesitatea** ei, pentru că **Dumnezeu nu face nimic de prisos, sau care să nu corespundă unei trebuinţi bine simţite.**

Revelaţia supranaturală, adică revelaţia în înţelesul strîns al cuvântului, a fost necesară pentru om atât ca o continuare a celei naturale, ca să deschidă sfere mai înalte şi mai largi ochilor sufletului său, cât şi ca premergătoare a revelaţiei naturale, fiindcă fără ajutorul ei, omul n-ar fi putut ajunge la nici un fel de religie.

Viaţa omului are ca scop supranatural preamărirea lui Dumnezeu, prin cunoaşterea şi iubirea Sa, scop care e cu mult mai presus de puterile omului. Pentru cunoaşterea şi mai ales pentru atingerea acestui scop omul are absolută nevoie de ajutorul descoperirii dumnezeieşti.

Din cauza slăbirii pricinuită de păcat, omul nu-şi poate atinge pe deplin, numai prin propriile sale puteri, nici măcar scopul natural al existenţei sale şi să ducă o viaţă religioasă-morală demnă de el, ca creatură aleasă a lui Dumnezeu. Şi pentru aceasta are nevoie de ajutorul revelaţiei.

Istoria ilustrează pe deplin acest adevăr. Ea ne arată că nici una din religiile păgâne sau naturale n-a putut să se ridice la adevărata idee de Dumnezeu, de religie şi de moralitate. Istoria acestor religii este istoria rătăcirilor sufletului omenesc. Numai la lumina revelaţiei depline a Creştinismului se poate vedea în totul cât de mari şi grozave au fost acele rătăciri, cu toate sforţările sincere şi încordate ale celor mai buni dintre păgâni de a afla adevărul. Cu drept cuvînt s-a zis ca omenirea păgână s-a ridicat în materie de religie numai până la formularea întrebării puse de Pilat Mântuitorului: "Ce este adevărul?". Dar răspunsul adevărat nu l-a dat decît El care a zis despre sine: "Eu sunt calea, adevărul şi viaţa".

Chiar după strălucirea în lumea Adevărului deplin, adus de Mântuitorul, raţiunea care n-a voit să se adape din acest adevăr, ci a închis ochii în faţa luminii, şi a mers pe căile ei aparte, n-a putut scăpa de rătăcire. Istoria filosofiei ne dovedeşte aceasta cu prisosinţă. Deismul, Panteismul, Materialismul, Agnosticismul, Solipsismul, Pesimismul, Pragmatismul etc. sunt produsele raţiunii lipsite de lumina revelaţiei pozitive.

4. Adevărurile revelate şi privitoare la credinţă se numesc **dogme.** Cele stabilite de părinţii bisericeşti şi care privesc viaţa creştină se numesc **canoane. Dogmele nu se pot schimba de nimeni şi niciodată**, pe când canoanele pot fi schimbate, dar numai de un sinod ecumenic.

Abaterea de la dogme se cheamă **erezie**, iar abaterea dela canoane se cheamă schismă.

Nota Redacţiei:

Lecţia de faţă - ca şi cele ce vor urma - este reprodusă din manualul "Dogmele Bisericii Creştine Ortodoxe" (publicat în 1944) cu aprobarea Sfântului Sinod, de către Irineu Mihălcescu, mitropolitul Moldovei. ■

CREZUL

sau simbolul credinţei

Cred întru Unul Dumnezeu, Tatăl Atotţiitorul, Făcătorul cerului şi al pământului, văzutelor tuturor şi nevăzutelor.

Şi întru Unul Domn Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Unul-Născut, Care din Tatăl S-a născut mai înainte de toţi vecii; Lumină din Lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, născut, iar nu făcut: Cel deofiinţă cu Tatăl, prin Care toate s-au făcut.

Care pentru noi oamenii şi pentru a noastră mântuire S-a pogorât din ceruri şi S-a întrupat de la Duhul Sfânt şi din Maria Fecioara şi S-a făcut om.

Şi S-a răstignit pentru noi în zilele lui Ponţiu Pilat şi a pătimit şi S-a îngropat.

Şi a înviat a treia zi, după Scripturi.

Şi S-a înălţat la ceruri şi şade de-a dreapta Tatălui.

Şi iarăşi va să vie cu slavă să judece viii şi morţii, a Cărui Împărăţie nu va avea sfârşit.

Şi întru Duhul Sfânt, Domnul de viaţă Făcătorul, Care de la Tatăl purcede, Cel ce împreună cu Tatăl şi cu Fiul este închinat şi slăvit, Care a grăit prin prooroci.

Întru una, sfântă, sobornicească şi apostolească Biserică.

Mărturisesc un Botez, spre iertarea păcatelor.

Aştept învierea morţilor.

Şi viaţa veacului ce va să fie. Amin.

Crezul este mărturisirea fundamentală a credinţei creştine ortodoxe.

El conţine, sintetic, toate adevărurile de credinţă şi orice creştin trebuie să-l cunoască şi să-l repete neâncetat.

CREDINŢĂ ŞI ÎNCREDERE

Dan Emilian Roşca

Mulţi creştini - indiferent de vârstă, grad în înţelepciunea acestei lumi, confesiune, dar aflaţi în faza "alăptării" spirituale - consideră credinţa drept temelie a mântuirii. Destui creştini - numiţi astfel sau care se autonumesc aşa - sunt tentaţi a înţelege într-un sens unilateral grecescul "pistis": a crede cuiva, a lua ceva drept adevărat.

Iacov, în epistola sa către "cele douăsprezece seminţii care sunt împrăştiate", grăieşte: "Tu crezi că Dumnezeu este unul, şi bine faci; dar şi dracii cred... şi se înfioară!". Prin creaţiune i-a fost dată omului capacitatea de a examina, de a cerceta orice şi de a socoti ce e de crezut şi ce nu. Deci, nu este îndeajuns de a socoti adevărat ceva şi a rămâne indiferent faţă de acest adevăr, de a nu ţine cont de "semnalele" ce-ţi sunt transmise întru călăuzire.

O singură dată nu s-a încrezut Moise în călăuzirea Domnului şi a trimis iscoade. A mai apucat a vedea Ţara Promisă, dar nu i-a fost îngăduit a şi păşi pe roditorul ei pământ.

Grecescul "pistis" mai semnifică şi "a se încrede reciproc, a crede pe cineva, a se încrede în cineva". Prin "credinţă" trebuie să înţelegem şi "neclintită încredere" (vezi despre "ascultarea de credinţă" în Epistola către Romani 1:15 şi 16: 26).

Credinţa este temelie a mântuirii doar în deplinul ei înţeles.

Cel mai drag verset din Scriptură i-a fost Fericitului Frate de la Rohia (N. Steinhardt) versetul 24 din capitolul 9 al Buneivestiri după Marcu: "Cred, Doamne! Ajută necredinţei mele."

Şi noi credem, Doamne!

Dar ajută neîncrederii noastre.

Astfel, în zadar vom împodobi orice (bună) intenţie cu "Aşa să ne ajute Dumnezeu!" şi soboare de preoţi. Cu bune intenţii e pavat şi... ■

Apariţii editoriale

MONAHUL NICOLAE DELA ROHIA ŞI FOSTUL NICOLAE STEINHARDT

Mugur Vasiliu

Cineva mi-a spus: "e acelaşi om!" Eu cred că-i aceiaşi persoană şi nu acelaşi om. Distanţa îmi pare indiscutabilă.

Nicolae Steinhardt se numeşte cel care a absolvit Facultatea de Litere şi, foarte atras de literatură - (cu predilecţie de cea franceză), străbătea bulevardele Bucureştilor, crezându-se pe sine un om liber. Avea marea cultură în faţă, ştia problemele fundamentale şi marile năzuinţe ale omenirii.

Monahul Nicolae dela Rohia însemnează un alt stadiu în evoluţia - sau în dumirirea - aceleiaşi persoane, un timp mai încolo. El ştie acum ce înseamnă libertate, a învăţat calea spre unicul Adevăr şi luptă să treacă la Viaţă, cu toată puterea lui, cât va fi fost.

În stadiile intermediare nu a purtat alt nume şi cred că e mai bine şi pentru noi că s-a petrecut aşa, pentru că altfel ne-am fi încurcat în cuvintele care l-ar fi numit. Se poate spune, doar, că Nicolae Steinhardt a trecut peste nişte praguri lumeşti, încercări care l-au transformat în monahul Nicolae. A înţeles Neamul şi s-a plecat. A simţit Adevărul şi s-a creştinat. A crezut şi s-a nevoit. Nu s-a întors împotriva iudaismului din înţelegerea creştinească a lumii, din iubire. S-a arătat întregii lumi în "Jurnalul fericirii", care este cuvântul unui credincios ajuns, cu ajutor Divin, din rătăcire la locul dreptei credinţe. "Dăruind vei dobândi" marchează acel loc: de la Nicolae Steinhardt la monahul dela Rohia, de la iudaism la creştinism, de la imaginea mişcătoare şi înşelătoare a acestei lumi la înţelegerea Adevărului absolut, care este Dumnezeu în întreita sa Fiinţă: Tatăl, Fiul şi Duhul Sfânt.

*

Rostul articolului de faţă este de a prezenta, sau cum spun "specialiştii", de a recenza cartea apărută la Literatorul, 1992, "Monahul dela Rohia" 365 de întrebări incomode puse de Zaharia Sângiorzan".

Volumul este compus din 364 de întrebări şi răspunsuri - nu 365 cum zice coperta - şi la sfârşit, în cuvântul său, Zaharia Sângaeorzan ne "povesteşte" caracterul profetic al răspunsului dat de monah la întrebarea 366 care nu a fost cuprinsă în volum. Despre greşelile de tipar un singur cuvânt: sânt.

Câteva cuvinte despre întrebări.

S-a împământenit la noi un răspuns asemănător celui dat de nebunul lui Shakespeare reginei sale, un fel de paspartout, care te face să iei seama la observaţiile ce le ai de făcut, eventual să nu le mai faci. Mă fac că nu le ştiu sau nu iau în seamă că "a făcut şi el ce-a putut" şi nici că "dacă nu-ţi place fă tu mai bine!". Le ignor, aşa în "eter". Sau altfel spus, analizez volumul şi-atât.

Din lectura întregii cărţi n-am sesizat nici un moment incomoditatea vreunei întrebări. Ceea ce a sesizat însă şi monahul Nicolae este neclaritatea interogaţiilor care prin forma lor s-au făcut uneori de neoperat. Nici nu văd cum ar putea incomoda astfel de întrebări, puse aici - dar asta-i pe copertă.

Cele mai multe dintre ele au fost îndreptate către literatură - română şi universală. Cu alte cuvinte monahul de la Rohia a fost întrebat de literatură. Nu zic că-i rău, N.Steinhardt fiind de formaţie literat. Putea fi întrebat şi de colectivizare - nu doar de Păunescu, A. Blandiana, M. Dinescu, generaţia 80... - părerea cuviosului monah fiind, fără îndoială, interesantă în orice domeniu. Doar că "fericirea" lui N. Steinhardt, lucrul minunat ce i s-a dezvăluit lui odată ajuns monah, este în altă parte, nu în literatură. Ştiu că nu-i uşor să întrebi cu tâlc, e poate tot atât de dificil cum e să răspunzi întrebărilor bine puse. Întrebările urmăresc, prin coerenţa lor, arătarea unui contur, în cazul nostru spiritual. Aşa se face că am aflat despre Păunescu şi compania, lucruri care nu ne "prea" interesau. Dar despre nevoinţa lui N. Steinhardt, despre drumul său până la mănăstire, despre lucrurile pe care nu le-a numit în "Jurnalul fericirii", despre sufletul credinţei sale, nu ştim nimic în urma lecturii acestui volum. E ca şi cum l-ai întrepa pe Patriarh despre arhitectura bisericilor - sigur că se pricepe şi are o părere, altceva însă îl preocupă pe dânsul.

E un "dialog" în care dacă întrebările n-ar fi fost aduse la liman de splendoarea răspunsurilor, ar fi rămas o lectură mondenă. Şi doar de mondenitate nu poate fi "presupus" monahul Nicolae.

Despre răspunsuri ce putem spune mai mult, deacât că prin ele monahul se situează, după cum spunea P. Ţuţea, "Între Dumnezeu şi neamul său".

Prea bun, de multe ori îngăduitor şi iubitor al românilor, cum poate răspunde când este întrebat despre scriitorii români, decât scoţând la suprafaţă, creştineşte, lucrurile bune pentru a-i judeca. Îi apreciază, pe fiecare în parte, pentru ce au frumos în ei; când e vorba de literatura universală, se arată a fi un spirit foarte pătrunzător şi demonstrează o putere de percepere şi înţelegere a valorilor liteare şi umane de o mare forţă. Întrebărilor preţioase le răspunde cu delicateţe şi profunzime. Are cuvântul. Ştie să-l mânuiască, îi pricepe însemnătatea, intrând în mare contrast cu interlocutorul său. Pipăie cu ochii sufletului valorile, le cântăreşte (de multe ori se străduie să înţeleagă întrebările) şi se exprimă din locul în care este . El, monahul, este într-un anumit loc - geografic şi mai ales spiritual - de unde nu se emit simple judecăţi despre opere literare, ci se "cântăresc" oamenii, sau mai bine spus se caută în ei ceea ce au bun (cred că asta n-a înţeles domnul Sângeorzan). Monahul ştie că există Dumnezeu în fiecare om - Lui i se adresează, despre El vorbeşte. Cât despre poezia lui Mircea Dinescu sau a altcuiva sunt de consultat critici, dacă e chiar nevoie.

Singurul lucru pe care îl am de spus, ca observaţie asupra lecturii, se referă la poziţia cuviosului monah faţă de una din marile valori a culturii româneşti. Poziţie repetată de-a lungul paginilor, fără a fi motivată. De abia spre sfârşitul volumului, îşi spune păsul faţă de Nae Ionescu, sau mai exact faţă de părerea acestuia din urmă despre convertirea la creştinism.

Îl va fi deranjat pe monah poziţia de neclintit a mentorului generaţiei interbelice despre trecerea de la iudaism la creştinism, va fi fost o judecată de valoare şi atât, sau, poate, eu sânt de vină, cu puţina mea înţelegere a lecturii? ■

Cronică cinematografică

BALANŢA

Ion Artistu'

Rezumat:

Două fete de securişti. Una bună, una rea. Cea bună e eroina principală. Tatăl divorţat de soţie.Fost colonel de securitate. Vechi ilegalist. Şi-a băgat mîna sub tren ca să nu participe la războiul antibolşevic.Din convingere, crede fata cea bună. (În perioada respectivă erau unii care-şi băgau, ceva, altceva, şi nu participau pur şi simplu la război. Fără nici o mutilare. Şi nu din convingere, ci pe bani grei şi de frică. Ca N.C. şi tot anturajul; ca Gh. Gh. D. şi tot anturajul).

Fata cea bună a făcut studiile în Franţa. Un fel de P.R., o jună primă. Şi ea anti, tot ca... Tatăl moare de inimă pentru că nu i s-a asigurat un medicament din R.F.G. Fata pleacă la post, la Copşa Mică. Pe drum se întâlneşte cu muncitorii români navetişti. Ei stau în jurul unui foc şi cântă vulgarităţi şi spun măscări şi râd la semnal în cor. Acolo e şi un popă. El a ajuns ca atare din milă pentru aceşti nenorociţi. Ca acela care s-a dat drept evreu ca să intre în lagărele germane.Da, da' ăla era catolic, i se răspunde imediat. Pentru preoţii ortodocşi sânt rezervate alte imagini, un alt portret. Tânăra profesoară de psihologie ajunge la Copşa Mică. Dar înainte de a ajunge, trenul e asaltat, asediat, acaparat de mineri. Aceştia vandalizează pe alocuri trenul, bruschează pe călători şi, în sfârşit, se aşează într-un compartiment împreună cu un ţigan acordeonist care le cântă. La destinaţie violenţele continuă. Tânăra este violată de patru muncitori murdari. Ajunge la poliţie, apoi la spital, unde îl întâlneşte pe erou. Un doctor tot anti, un foarte bun specialist, cel mai bun, singurul bun. De altfel tot el se bătuse şi cu violatorii. De acum în tandem, eroii noştrii, ce par singurii normali într-o lume nebună, peripeţesc. Securişti, anchete, arestări, eliberări, masacre, simboluri Edenice, armata română debusolată şi debusolantă, omorând viţei.

Acesta este rezumatul rezumat.

În rest, se îngrămădesc clişee occidentale. un film făcut să se vândă bine acolo. Fără ca să-i deranjeze şi fără să le creeze responsabilităţi. E o mizerie, dar o mizerie internă,produsă de români pentru români. Şi în toată această mizerie românească, nu internaţionalist comunistă, cum ne închipuim noi, naivii, suferă şi minorităţile care în fond n-au nici o vină că s-au născut aici.

Am fi rău-voitori dacă am spune că n-a fost aşa. A fost şi mai rău. Dar pe ici pe colo sunt secvenţe teziste, sau comeraciale. Ele ar fi putut lipsi fără a altera, spunem noi, imaginea infernală. Este, fără îndoială, imaginea puşcăriaşilor rămaşi în afara puşcăriilor.

DA! Dar... Dar...

Popa ortodox nu este obligatoriu beţiv, nu este neapărat amator de cântece ţigăneşti. Ei n-au intrat în lagăre cu evrei, precum catolicii, dar au intrat în lagăre conduse de evrei şi au fost masacraţi pentru simplul motiv că erau slujitorii lui Cristos. Sunt şi beţivi, dar puţini şi în nici un caz nu vând handicapaţi pe valută şi nici nu-i omoară ca să scape de ei. Cam multe păcate aglomerate, în zece minute pe capul bietului popă de ţară.

Cei ce violează sânt de obicei ţigani, ca şi cei care vând copii, ca şi cei care vandalizează mijloace de transport şi altele. Ţiganul care este numai lăutar este o idee occidentală (mai puţin germană) ca să nu mai vorbim de ţiganul salvator al casei princiare româneşti şi autor de copii superdotaţi.

Copii handicapaţi nu sânt aşa de mulţi încât să nu poată apărea un film românesc fără ei. De altfel ei cresc mari şi apoi intră în parlament sau ajung preşedinţi aşa că soarta lor nu e aşa de tragică cum s-ar crede.

Pentru un cine-verite secvenţa cu teroriştii de la sfârşit este cel puţin penibilă, ca şi tov. prim-secretarul umanist care vorbeşte cu secretarul general la telefon, încercând să salveze copiii.

Securişti cumsecade se găsesc într-o asemenea proporţie doar în filmul lui Pintilie şi în cărţi de Băieşu.

Desigur se pot spune multe. Că artistul... că viziunea... că libertatea de exprimare... că ne legăm de amănunte şi pierdem din vedere "Totul", că naţionalismul în fond se reduce la: "noi care am stat aici şi i-am apărat de barbari", la înjurarea catedralelor apusene, toate spuse de un popă ortodox beat şi motociclist pe acorduri de magdalene ... că... că...

E dreptul artistului de a alege ce vrea din realitatea ce-l înconjoară şi chiar de a renunţa la ea pentru a accede în estetic. Doar că filmul nu accede la aşa ceva. Dar, totuşi, frate Pintilie, a fost atâta mizerie şi atâta suferinţă şi numai chestiile astea dubitabile te-ai găsit să le arăţi. E o lume pe dos, în care criminalii apar cumsecade, jerfindu-se pentru nu ştiu ce idei şi încercând şi ei să supravieţuiască, iar victimele apar vulgare, păcătoase şi creatoare, ele, tot ele, de haos. Amărâţii ăia de profesori trebuie numaidecât să fie vulgari cu biata fiică de securist?

A fost vânătoare de evrei în România, cum susţine la un moment dat mama eroinei, atunci când ţara era condusă de evrei? Nu exageraţi un pic domnule regizor? Dacă tov. colonel era ilegalist, putea fi el antisemit când mai toţi tovarăşii lui de ilegalitate erau evrei?

N-o fi dracul chiar aşa de negru şi nici victimele n-or fi fost îngeri, dar încercând demonstrarea relativităţii "balanţei" alb-negru, n-ajungeţi cumva să inversaţi total culorile? N-aţi făcut albul negru şi negrul doar un alb prăfuit?

*

Şi totuşi dom' regizor, lipseşte ceva: unde e vampiru' care suge sîngele la ungur? ■

Muzică şi muzichie

Muzică pentru ochi sau imagine pentru urechi

Mircea Gherbovet

Mult lăudatul progres al tehnicii nu se putea să nu atingă şi muzica. N-am spune "s-o distrugă", dar în orice caz s-o schimbe într-atît încît să fie necesară, parcă, o redefinire a noţiunii de "muzică".

Amintesc în treacăt concertele filmate şi operele jucate de actori (Aida, de exemplu), pentru a nu se crede că numai muzica pop-rock a fost atinsă de flagelul televizualizării.

Accentul, însă, cade, vai în special pe această muzică, ea fiind în mod vizibil atacată de această manie. Nu intru în discutarea nefastei electronizări a instrumentelor şi a orchestrării computerizate de care este atinsă mai ales muzica uşoară românească.

Problema cea mai izbitoare este cea a video-clipului, exclusiv comercial, care pare să prindă în plasă toate, dar absolut toate formaţiile şi pe toţi soliştii. S-a ajuns pînă acolo încît munca pentru un clip să fie mult mai grea şi mai complexă decît cea de creaţie muzicală propriu-zisă. S-ar părea chiar că muzica nu mai e în stare să se auto-susţină şi să se auto-justifice. E mai mult decît o modă. A devenit o necesitate. În primul rînd financiară, pentru că T.V. este ce este şi o ;difuzare a piesei ajută mult la vînzarea discului. Dar a devenit şi o necesitate artistică.

Iniţial s-a simţit firesc nevoia ca, odată vizualizată o melodie, aceasta să conţină elemente specifice vizualului. Deci imagini, care cu timpul au devenit, din păcate, din pretext al apariţiei un suport al acesteia. Din efectul televizării a devenit o cauză a acesteia.

S-a început cu filmări mai complexe ale protagoniştilor, pentru a se ajunge la video-clipuri în care practic, interpretul nu mai apare.

De la adaptare pentru T.V., s-a trecut la explicitarea muzicii, lucru total dăunător. Astfel muzica nu mai poate fi, uneori, percepută sepaat de imagine. Pare a fi o sinestezie, dar nu e. Majoritatea clipurilor nu adaugă, ci reduc. Nu e vorba de o transpunere a muzicii (decît rar, rar, rar), ci de o scenarizare a ei, de o "înscenare" a ei. Personaje care apar haotic, mici istorii fragmentate care n-au nici un înţeles în sine (uneori n-au nici cu ajutorul muzicii).

Îmi amintesc cum într-un sat am vorbit cu o bătrînă care îmi povestea clipuri, clipuri pe care le trăia ca pe "Dallas", de exemplu. Plîngea cînd i se părea că "băiatul" se desparte de "fată", sau dacă murea cineva sau era rănit, ocăra pe omul rău etc. Curat meşteşug de tîmpire!

Că prin acest "meşteşug" unii au făcut carieră, e altceva. Şi nu e o justificare, nici o laudă a "clipizării" muzicii, ci dimpotrivă. Cutare nimeni nu devine poet dacă îl îmbraci în viţel (cărţile, adică).

Este aceasta şi o modalitate de evitare a percepţiei non-valorii, care caută a se salva şi a înflori pe baza imaginii şi mai puţin pe cea a muzicii. Există şi faţa cealaltă a medaliei: regizori care se îmbogăţesc din astfel de expediente, dar această faţă nu face subiectul acestui articol.

Pericolul care pîndeşte muzica prin aceste "apucături" îl constituie pierderea percepţiei sonore. Acest pericol îl poate pîndi chiar pe creator, prin slăbirea autocenzurii, care poate fi păcălită de duo-ul imagine-sunet.

Ca un exemplu: Genesis. E hazliu clipul cu "I Can't Dance", dar în dauna muzicii. Cerinţa publicului pentru astfel de hibrizi nu trebuie să-i justifice pe creatorii de muzică. Publicul trebuie, cu orice preţ, să reînveţe să asculte cu urechile, nu cu ochii. ■

Festivalul FILOCALIA - la a treia ediţie!

Îi anunţăm pe cititorii noştri că în perioada 29 noiembrie - 6 decembrie se vor desfăşura la Bucureşti manifestările culturale creştin-ortodoxe "Filocalia", festival ce va cuprinde seri de poezie, muzică, dezbateri teologice şi social-filosofice, expoziţii etc.

Semnalăm o dezbatere ce se anunţă extrem de interesantă pe tema "Ortodoxie şi românism" (3 dec. Aula Universităţii din Bucureşti).

Organizator: Liga Tineretului Ortodox Român.

În numărul din decembrie al publicaţiei noastre vom relata pe larg cele mai importante întâmplări din cadrul "Filocaliei".

Reporter

Mișcarea Legionară - Dezbateri

Argument

Deschidem această rubrică — după cum anunţam în numărul precedent — din multe şi justificate motive.

În primul rând, pentru marea majoritate a opiniei publice Mişcarea Pentru România este considerată fie pur şi simplu o continuare a Legiunii Arhanghelului Mihail, fie, eventual, un partid "neo-legionar". Pentru cei ce au "înfierat" astfel Mişcarea Pentru Romania, calificativul de "legionar" reprezenta, evident, o gravă acuzaţie, de parcă a fi legionar ar însemna cine ştie ce lucru îngrozitor. Se utiliza şi se continua astfel campania de dezinformare purtată vreme de peste 60 de ani de adversarii Gărzii de Fier, campanie ce a culminat cu mascarada "istoriilor" comuniste, cărora mulţi naivi azi continuă să le dea crezare.

Deja, datorită unor articole documentare apărute în diverse publicaţii (din păcate, de multe ori din evidenta dorinţă de a-şi mări tirajul prin subiecte "de senzaţie"), cititorii de reviste au început să afle ceva mai multe informaţii corecte despre Legiune şi legionari.

În ceea ce ne priveşte, publicaţia noastră îşi propune două obiective principale:

- să contribuie la lămurirea problemei legionare din punct de vedere istoric, prezentînd corect şi fără părtinire faptele. Vom încerca să menţinem un climat de maximă luciditate, fară patetism şi cu un cât mai pronunţat spirit critic.

- o abordare a legionarismului ca fenomen spiritual şi cultural-politic, o raportare a sa la curentul amplu al naţionalismului şi o cercetare a acestui fenomen în contemporaneitate.

Dacă în legătură cu primul obiectiv, lucrurile par destul de clare, cel puţin în ceea ce priveşte justificarea unui asemenea demers, pentru a doua chestiune sunt necesare câteva precizări.

De exemplu, trebuie cercetat ce anume din acele idei, forme de manifestare, acţiuni care sunt considerate tipic legionare, aparţin efectiv legionarismului şi care aparţin de fapt unor curente mai largi sau sunt, pur şi simplu, atitudini firești pentru ample comunităţi de spirite.

De asemenea trebuie văzut dacă este posibilă o plasare efectivă a cuiva pe poziţiile legionarimului. Cu alte cuvinte cine este îndreptăţit să se proclame "legionar" sau să vorbească de pe poziţii legionare? Căci asistăm prea des la asemenea situări, din partea te miri cui. De exemplu, un stagiu petrecut în Mişcarea Legionară acum 50 de ani îl poate împuternici pe cineva să pună etichete? Căci asistăm şi la fenomenul invers, foşti legionari sau oameni care se consideră legionari, acuză Mişcarea Pentru România de... deviaţionism sau de... nerespectare a liniei "corecte" legionare.

Ştim că în unele cercuri ale Mişcării Pentru România s-au purtat discuţii în legătură cu relaţia Mişcarea Legionară — Mişcarea Pentru România şi credem că MPR este datoare în faţa opiniei publice cu precizări de mai mare amploare decât cele câteva declaraţii ale Şefului Mişcării.

Dacă în ceea ce priveşte relaţia dintre cele două structuri organizate (Garda de Fier din anii interbelici şi actuala MPR) este evidentă absenţa oricărei subordonări — absolut întreaga conducere a MP toate nivelurile neavând nici o legătur Legiunea (de altfel, din câte ştim trei-patru membri ai Corpului Vetera şi ai Senatului MPR au fost, în tine legionari), nu este încă bine lămu relaţia de adâncime, coresponden sufleteşti, influenţele în ceea ce pri tehnica de organizare, mai p detectabile în planul concretului în mai puţin interesante.

Publicăm acum — ca pretext pen discuţie pe care o dorim fecundă — text zguduitor.

În anul 1940 (în timpul în c România era proclamată Stat Naţio Legionar!!! familiile conducători legionari asasinaţi în anii 1938-1939 Şefului Statului, Generalul Ion An nescu, eliberarea tuturor deţinuţilor p tici. Inclusiv a comuniştilor, cei mai m duşmani ai Legiunii (cei care, de altfel vor asasina în masă pe legionari după o parea ţării de către Uniunea Sovietică).

Domnule General,

Suntem familiile legionarilor care au fost întemniţaţi şi asasinaţi între zidurile reci ale Penitenciarului Special din Râmnicul-Sărat.

Respectuos vă rugăm cele ce urmează:

1.Penitenciarul Special de la Râmnicul - Sărat să fie declarat monument istoric şi să facă obiectul unui muzeu legionar.

Interiorul muzeului să se organizeze aşa cum a fost înainte şi pentru vizitarea publicului să se alcătuiască un îndreptar.

2. Reconstituirea nopţilor din 29-39 Noemvrie 1938 şi 21-22 Septemvrie 1939 să se facă în prezenţa cuiva din partea noastră, care cunoscând întreaga situaţie, împrejurările de atunci şi sufletul interior al temniţei va putea mai bine ca orişicine să interpreteze fiecare amănunt şi să stabilească desfăşurarea faptelor. De asemenea să ni se înapoieze nouă sau muzeului obiectele de valoare înstrăinate, precum şi corespondenţa rămasă acolo.

3. Să se facă un film documentar al Penitenciarului Râmnicu-Sărat şi al Spitalului Militar Braşov, film în care să nu se vadă numai zidurile, ci să apară însuşi sufletul care a suferit acolo. Nu este un colţişor care să nu fie legat de un cât de mic moment sufletesc: fie o bucurie sau o suferinţă, fie o atitudine sau un cuvînt, fie o umilinţă sau o nădejde.

Vă rugăm ca scenariul să fie alcătuit de cineva care a stat înăuntru acolo şi a suferit împreună cu ei. În afară de aceasta, fotografiile şi alte filme care se iau să nu fie o afacere şi să nu banalizeze un clişeu care atunci cînd va fi proiectat, trebuie să sguduie conştiinţele româneşti.

Pentru organizarea interioară a muzeului, reconstituirea nopţilor în care au avut loc asasinatele şi scrierea scenariului filmului documentar vă rugăm să primiţi ca reprezentanţi ai gândurilor noastre pe prof. Ion Ionică şi d-rul Şerban Milcoveanu.

În afară de acestea ne îngăduim să vă adresăm o rugăminte de ordin sufletesc.

Dorim ca în România legionară să se acorde întreg respectul cuvenit atît faţă de fiinţa omenească în sine cît şi faţă de orişice credinţă sinceră. Să nu mai fie deţinuţi politici printre români, iar cei străini să fie trimişi în ţara lor. Pe pământul ţării noastre să nu mai fie suferinţăpentru idei, iar cei arestaţi să fie izolaţi de societate dar cu nimic să nu fie chinuiţi.

Domnule General, această rugăminte v'o adresează familiile unor oameni care au fost condamnaţi, întemniţaţi, umiliţi, chinuiţi şi apoi asasinaţi pentru credinţa lor. Iar în toată tragedia lor nimeni nu i-a tratat ca pe nişte oameni şi niciodată nu s'au bucurat de ceea ce este respectul faţă de om.

Să ştiţi că pe cineva sincer şi curat sufleteşte suferinţa nedreaptă nu-l face mai rău, ci mai bun - îl apropie de Dumnezeu. Şi cu cât un om bun suferă mai mult cu atât devine mai bun. Însăşi aceasta s-a petrecut în sufletele alor noştri care au murit şi chiar în sufletele noastre.

Rugându-vă să credeţi, Domnule General, că cererile şi sentimentele noastre le exprimăm numai din dorinţa ca aşezarea României legionare să aibă temelii cât mai tari, ne îngăduim să vă urăm în numele alor noştri şi al nostru:

Dumnezeu să vă ajute!

Elena Corneliu Zelea Codreanu
Alexandriña Gr. Cantacuzino
Flori Al. Cantacuzino
Marietta Claudian-Tell
Paulina şi Ing. Ion Ionică
Florica şi Ing. Gh. Clime
Gh. Polihroniade
Mary Polihroniade
Vera Căpitan Emil Siancu
Vera Totu
Maria şi Dr. Ion Banea
Viorica E. Ionică
Liana Cotigă
Eugenia Apostolescu
Ştefan Simulescu
Cpt. Scarlat şi Tiberiu Simulescu
Margareta Furdui
S. Serafim
Ana Valaori-Banică
Tudor şi Mircea Craja

Preşedinţia Consiliului de Miniştri, cu Nr. 377 cc. 1940 pe 27 Septemvrie 1940, a răspuns d-nei Elena Corneliu Z. Codreanu următoarele:

Mult Stimată Doamnă,

Ca răspuns la memoriul pe care în numele unui grup de romînce l-aţi înaintat d-lui General I. Antonescu avem onoarea a vă face cunoscut că dl. General a dat ordine să fie satisfăcute dezideratele exprimate în acel memoriu.

Comisiunea monumentelor istorice, Ministerul Cultelor şi Artelor şi Ministerul Internelor au primit dispoziţiuni din partea d-lui General I. Antonescu.

Ţinem să vă comunicăm în acelaşi timp că dl. General I. Antonescu a apreciat mult propunerile ce i-aţi făcut la sfârşitul memoriului, şi elogiază generozitatea sufletească a femeilor române care au semnat memoriul ce i-aţi înaintat.

Primiţi, vă rugăm Stimată Doamnă, expresiunea distinsei consideraţiuni ce vă păstrăm.

Secretar general,
ss. OVIDIU VLĂDESCU,

Director,
ss. Dr. AUREL GOCIMAN

Nota redacţiei:

Ambele documente se află în păst la fondul special al Bibliotecii Acade Române. Memoriul a mai fost publica ziarul "Buna Vestire" din 6 Octom 1940.

Materialele publicate ne-au fost p la dispoziţie de către dl Ing. Du Sfinţescu, căruia îi mulţumim şi pe acea cale.

Conducători legionari asasinaţi

Cu excepţia Şefului Legiunii, Corneliu Zelea Codreanu, asasinat în noaptea de 29/30 nov. 1938, restul conducătorilor au fost ucişi în peni tenciarul Râmnicu-Sărat în noaptea de 21-22 Septembrie 1939

1. **Corneliu Zelea Codreanu**, întemeietorul şi conducătorul Mişcării Legionare.

2. **Gheorghe Clime**, inginer, comandant legionar, şef de judeţ, voluntar în Spania, şeful Corpului Muncitoresc Legionar, Şeful Partidului "Totul pentru Ţară", aproape zilnic alături de Corneliu Codreanu.

3. **Alexandru Cantacuzino**, din familia domnească a Cantacuzinilor, voluntar în Spania, şeful Corpului Moţa-Marin (elita legionară), avocat.

4. **Nicolae Totu**, avocat, comandant legionar, dintre primii legionari (din echipa Căprioarei), redactor la "Buna Vestire", ales deputat în decembrie 1937.

5. **Alexandru Cristian Tell**, avocat, fost magistrat, fiul doamnei Tell, foarte activă în Corpul Femeilor Legionare şi în grupurile : "Prietenii Legiunii".

6. **Gheorghe Furdui**, doctor în teologie, comandant legionar, Preşedintele Studenţilor Teologi din Bucureşti, Preşedintele U.N.S.C.R.

7. **Bănică Dobre**, licenţiat, comandant legionar, voluntar în Spania, printre cei mai vechi luptători legionari, Redactor la "Buna Vestire".

8. **Mihai Polihroniade**, avocat, comandant legionar, şeful Garnizoanei Legionare Bucureşti, Redactor Şef la "Buna Vestire", ales deputat în decembrie 1937. (probabil ministru de externe într-o guvernare legionară)...

9. **Paul Craja**, medic, Preşedinte Centrului Studenţesc Bucureşti şi U.N.S.C.R.

10. **Sima Simulescu**, profesor Bucureşti, comandant legionar, şe Sectorului 3 Bucureşti, ales deputat decembrie 1937.

11. **Gheorghe Apostolescu**, comand legionar, comerciant, însărcinat cu respo sabilităţi în organizarea Comerţul Legionar.

12. **Ion Banea**, doctor în medicină şi drept, comandant legionar, a fost prim Secretar General al Legiunii. Şef Ardealului Legionar, ales deputat în decem brie 1937.

13. **Aurel Serafim**, inginer, comand legionar, şef de sector legionar Bucureşti.

14. **Traian Cotigă**, avocat, comand legionar, Preşedintele Centrului Studenţe Bucureşti, Preşedintele U.N.S.C.R., orga zatorul Congresului Studenţesc de Braşov.

15. **Emil Siancu**, căpitan V.R. - vech luptător al Moţilor - invalid de răz (1916-1918) - fost Şef al judeţului C înaintea lui Banea, ales deputat în dece brie 1937.

16. **Eugen Ionică**, inginer, comand legionar, Şeful Asociaţiei "Prieten Legiunii" pe ţară.

Scandalagiii presei dâmboviţene

Urmărind multele gazete ce apar pe malul greu încercatei noastre Dâmboviţe am tot aşteptat referiri serioase, critici chiar, cu privire la programul şi acţiunile Mişcării Pentru România. Aşteptările noastre au fost zadarnice. Lipsesc cu desăvîrşire remarcile de substanţă, observaţiile pertinente pe care suntem pregătiţi să le primim cu interes şi maximă disponibilitate. Abundă însă înjurăturile, calomniile, minciunile ordinare. Nici nu-i de mirare, de altfel. O mulţime de indivizi, incapabili să cîştige o bucată de pîine în mod cinstit, adică prin muncă, s-au cuibărit pe la diverse gazete care n-au alt obiectiv decît să-şi mărească traiul (cu orice preţ, se înţelege!) şi de acolo aruncă murdării şi minciuni peste sărmanii cititori, victime nevinovate ale acestor condeieri obraznici.

Cu observaţia că pentru a răspunde tuturor atacurilor ne-ar trebui spaţiul întregii publicaţii, spicuim cîteva din relatările unor "colegi" de-ai noştri jurnalişti.

Un individ dubios pe nume Vălenaş Liviu este obsedat, se pare, de "pericolul" reprezentat de MPR şi de dl. Marian Munteanu. Vălenaş afirmă în Baricada nr. 38 (141) - 22 sept. 1992, că "IGFM (Societatea Internaţională pentru Drepturile Omului cu sediul la Frankfurt) i-ar fi retras orice drept conferit D-lui Munteanu" şi că invitat de IGFM în Germania dl. MM ar fi avut întâlniri cu diverşi legionari ai exilului, fiind anunţată constituirea unui partid "Neolegionar", Mişcarea Pentru România.

Cetăţeanul Vălenaş, a "uitat" câteva lucruri esenţiale: Dl Munteanu nu a fost niciodată membru sau reprezentant al IGFM, deci nu avea ce drept să-i fie retras iar în cadrul vizitei de la Frankfurt (din zilele 1-4 sept. 1991) deci cu trei luni înainte de întemeierea MPR, actualul Şef al Mişcării nu s-a întâlnit decât cu reprezentanţii IGFM (aceştia or fi fost, pare-se, "legionarii" cu pricina) cărora Dl. Munteanu le-a mulţumit pentru propunerea de a înfiinţa secţia română a IGFM, refuzând însă tocmai pe motivul că urma să se încadreze într-o formaţiune politică.

De altfel, în revista "Drepturile omului" editată de IGFM - Secţia Română (înfiinţată în 14 septembrie 1991), Biroul de presă al secţiei lămureşte chestiunea, dovedind clar caracterul mincinos al afirmaţiilor numitului Vălenaş.

În urma acestor lămuriri, aşteptăm ca direcţia "Baricadei" să renunţe la (de)serviciile acestui jurnalist mincinos (despre care "gurile rele" susţin că ar fi fost turnător la securitate ceea ce, dacă e adevărat, nu ne-ar mira deloc).

În "România Mare" din 23 octombrie 1992 găsim nişte aiureli debitate de un oarecare Micşan Popa Florian. Bineînţeles, un mărunt găinar nu merită o replică şi nici măcar o referire oarecare. Pentru a nu ne pierde buna dispoziţie şi a fi oarecum în acord cu stilul obişnuit pe acolo, vom spune că balaoacheşul merită un singur lucru: una peste bot, ceea ce, sperăm, va încasa de la "magistrul" său, Corneliu Vadim Tudor, care are destule scandaluri pe cap şi nu credem că mai are nevoie şi de ghen-guielile lui Micşunică.

Pentru că veni vorba de "România Mare". Zărim din nou pe prima pagină a acestei reviste o poezie de Radu Gyr. De ce sunteţi inconsecvenţi? Radu Gyr a fost legionar. Da, LEGIONAR, şi nu unul de rând. Nu credeţi că marele poet s-ar răsuci în mormânt dacă ar afla că este publicat în paginile unei reviste în care cuvântul legionar este utilizat ca o insultă?

"Cuvântul" nr. 46 din 17-23 noiembrie 1992 îi permite din nou unui mincinos ordinar - pe numele său Carol Sebestyen - să bată câmpii. Domnule Ţeposu, de ce permiteţi să apară asemenea năzbâtii în revista pe care o conduceţi? Nu este cazul să vă reamintim ce răspundere v-aţi asumat editând o revistă cu un nume greu de glorie, o revistă de al cărei nume este prinsă pecetea geniului lui Nae Ionescu. Sebestyenul dumneavoastră vorbeşte de "surse DIA"... Ce surse? Dumneavoastră credeţi că ofiţerii DIA stau la taclale cu orice cioflingar? Cum adică "să renunţăm la serviciile D-lui General Dumitru"? D-l general ne-a făcut cinstea de a ne sprijini acceptând să facă parte din Senatul MPR, dând astfel posibilitatea tinerilor de a învăţa câte ceva din experienţa domniei sale. Sau doctrina militară, chestiunile privind politica de apărare a României ar trebui, în opinia dvs., să lipsească din preocupările unei formaţiuni politice?

Cât despre nota "Word Press", iarăşi "surse", de data aceasta chipurile "aparţinând Mişcării". Stimabililor, asemenea "surse" nu există. O simplă dovadă: Gabriel Aoşan este maramureşan. Punct.

Am lăsat la urmă atacurile - surprinzătoare şi nu prea, pentru "iniţiaţi" - apărute în numerele octombrie şi noiembrie ale revistei "Puncte cardinale", semnate cu iniţialele V.A.M., sub care se ascunde talentatul, altfel, jurnalist Răzvan Codrescu.

Pentru că în această revistă au apărut o serie de intervenţii interesante şi chiar valoroase, multe sub semnătura lui Răzvan Codrescu, ne simţim obligaţi să răspundem:

1. Mişcarea Pentru România nu a rămas deloc "neconsolată" de aşa-zisul "insucces" în alegeri. Rezultatele au fost cele prevăzute: obiectivele pe care Mişcarea şi le-a propus pentru aceste alegeri au fost atinse. D-l Codrescu ar trebui să mai reflecteze cu privire la capitolul strategie politică şi va înţelege, probabil ce înseamnă absenţa unui partid din competiţia electorală.

2. Este păcat că cei care îl atacă pe Profesorul Bădescu nu se învrednicesc să-i consulte lucrările publicate încă înainte de 22 Decembrie. De exemplu "Timp şi cultură" (Bucureşti, Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, 1988), lucrare fundamentală de doctrină naţională românească. Oare care erau atunci acţiunile de luptă pentru cauza românismului ale domnului Codrescu? La o asemenea întrebare, răspunsul e unul singur: tăcere.

3. Dl. General Mr. (r) Dumitru I. Dumitru nu a lucrat în securitate ci la Direcţia de Informaţii a Armatei. A Armatei, domnule Codrescu. Chiar nu cunoaşteţi diferenţa?

4. În legătură cu Dl. Cpt. Rg. I (r) Radu Nicolae, de ce nu aţi discutat şi cu persoane care îl cunosc mult mai bine decât Dvs. (cum ar fi, d.e., Dl. Prof. Marcel Petrişor, din Colegiul de Redacţie din care faceţi parte) înainte de a lansa afirmaţii nestăpânite?

5. Mişcarea nu s-a delimitat faţă de nimeni. Nu are nevoie de asemenea delimitări. Cine ascultă de clevetitori şi răspândaci, n-are decât! Nu credem că D-l Codrescu este cel chemat să ne dea nouă note şi sentinţe. Oricum, în nici un caz cu privire la "formulele vechiului legionarism".

Ne oprim aici. Este ciudat, însă, să constatăm cum, într-o revistă pe care o preţuim, apar puncte de vedere extrase din paginile jalnice ale revistei "22" (!!!). Stranie coincidenţă! De exemplu, aprecierile la adresa D-lui Bădescu. Sau apologia făcută D-lui Iorgulescu (în nota din numărul trecut "analfabetismul" se referea la problematica Ideii Naţionale, nu la teoria literaturii, ar fi trebuit să fie evident chiar şi pentru un spirit mai puţin ager decât d-l Codrescu).

Ştim, de fapt, ce a generat nemulţumirea d-lui Codrescu, aşa cum ştim şi alte lucruri interesante. Căci nu numai d-l Codrescu este nemulţumit. Mai sunt şi alţii. Că de ce n-am intrat în Convenţia Democratică, de exemplu. Că de ce nu acceptăm sfaturi (să nu zicem indicaţii). Că de ce nu facem şi nu dregem. De ce nu face d-l Codrescu o analiză a activităţii partidului UDC, a rezultatelor acestei formaţiuni acum, când se apropie împlinirea a trei ani de la înfiinţare? Că nu UDC-ul a dus greul luptei în aceşti ani, că nu UDC-ul a fost atacat din toate părţile, de la preşedinţie la ultimul gazetăraş, că nu UDC-ul s-a zbătut în sărăcia cea mai neagră - toate acestea D-l Codrescu le trece cu vederea şi este păcat. Cum este ruşinos pentru dânsul că-l pune pe un Radu Sorescu alături de Marian Munteanu şi Dreapta Naţională alături de Mişcare.

Aşa e de când lumea, cu paiul din ochiul vecinului... Să fim mai grijulii cu ograda noastră, Domnule Codrescu, să ne gândim să facem ceva mai mult pentru ţara aceasta şi să nu ne lăsăm atraşi în dispute sterile şi cleveteală.

Comentator

Poşta redacţiei

Ing. Sorin Dobrescu - Zărneşti, judeţul Braşov.

La rîndul nostru suntem bucuroşi că am reuşit să ne aflăm în consonanţă cu gândurile dumneavoastră.

Vă rugăm să luaţi legătura cu Uniunea Braşov a MPR.

Bineînţeles, vă aşteptăm cu colaborări în paginile "Mişcării".

Ne-ar interesa în primul rând chestiuni privitoare la situaţia din oraşul şi judeţul dvs.

Subscriem întrutotul recomandărilor şi sugestiilor dvs.

Viorel Moldoveanu, elev - Bucureşti

Înainte de orice altă acţiune este bine să continui cu pregătirea.

Facultatea pe care doreşti să o urmezi - istoria - cere un volum mare de lectură, un efort serios, sistematic. Desigur, dispunem de asemenea lucrări de specialitate. Te aşteptăm la redacţie.

Dan Emilian Roşca - Timişoara

Vă rugăm să luaţi urgent legătura cu redacţia noastră.

M. Tîrnoveanu , student

Te aşteptăm cât de curând.

Ing. A. Caunii - Iaşi

Vă mulţumim pentru gândurile bune adresate Mişcării Pentru România şi redacţiei noastre.

T. Popovici , pensionar -Bucureşti

Există o tinereţe sufletească, mult mai de preţ decât data din certificatul de naştere. În rest, nici o grijă. Nu ne temem de scandalagiii de care vorbiţi. Ştiţi cum se spune: Câinii latră...

Valentin George, student - Bucureşti

Te felicităm pentru decizia de a nu mai pleca din ţară. Ar fi bine dacă ai împărtăşi şi altora din experienţa ta. Desigur, e foarte bine să poţi călători, să cunoşti cât mai mult din realizările ţărilor occidentale. Dar locul nostru este în România.

Dragi cititori,

Suntem bucuroşi să publicăm articole şi reportaje cu privire la temele tratate în cadrul rubricilor noastre precum şi, în general, cu privire la orice temă ce prezintă interes pentru generaţia noastră. Ar fi bine ca materialele trimise să nu fie prea voluminoase şi, pe cât posibil, să fie dactilografiate la două rânduri.

De asemenea îi rugăm pe toţi corespondenţii noştri să precizeze vârsta, profesia, adresa exactă şi numerele de telefon la care pot fi găsiţi.

Redacţia noastră este în plin proces de constituire. Sperăm să veniţi alături de noi.

Vă aşteptăm.

IMPORTANT!

Căutăm difuzori voluntari pentru publicaţia "Mişcarea".

Toţi cei interesaţi sunt rugaţi să ia urgent legătura cu redacţia sau cu reprezentanţii MPR din ţară.

"Mişcarea", publicaţie a Noii Generaţii, este editată de Mişcarea Pentru România, formaţiune politică a tineretului, înregistrată la Tribunalul Municipiului Bucureşti prin Decizia Civilă nr. 33/23.12.1991, dosar nr. 31/P/1991.
Direcţia publicaţiei **"Mişcarea"** este asigurată de Departamentul Relaţii Publice al MPR.
Adresa: Str. Scărlătescu nr. 14, Sector 1, Bucureşti 78158.
Telefon: 659.45.72, Fax: 312.41.15
Orice donaţie poate fi depusă la Banca Română Pentru Dezvoltare - Sucursala Municipiului Bucureşti (BRD-SMB), în contul nr. 46.20.69.61.33.178
Responsabilitatea pentru conţinutul textelor publicate aparţine exclusiv semnatarilor.
Punctele de vedere susţinute în paginile **"Mişcării"** nu pot fi atribuite formaţiunii politice MPR.
MPR îşi asumă responsabilitatea numai pentru documentele sau comunicatele publicate de către reprezentanţii săi autorizaţi sub semnătură oficială (cu precizarea funcţiei deţinute în cadrul MPR).
Publicarea unor articole (integral sau fragmente) apărute în paginile **"Mişcării"** nu este permisă decît cu acordul scris al Redacţiei.
Datorită măririi costurilor de producţie şi a dificultăţilor de difuzare,
"Mişcarea" apre lunar (deocamdată).
Prezentul număr conţine 8 pagini.
Număr realizat de Bogdan Munteanu, Victor Roncea, George Roncea, Mircea Gherbovet, Karina Knapek.

Studiul de mai jos a apărut în revista - Criterion - Anul I; nr. 3-4, 15 Nolembrie - 12 Decembrie 1934

Generaţie

Mircea Vulcănescu

Dintre toţi termenii folosiţi în publicistica românească din ultimii zece ani, nu e nici unul care să aibă valoarea de circulaţie a cuvântului: "generaţie".

Şi totuşi, acest termen este înţeles în cele mai deosebite feluri şi dă naştere la numeroase confuziuni în mintea celor care-l întrebuinţează.

Acest lucru se datoreşte, fără îndoială, faptului că termenul are mai multe rădăcini, pe care întrebuinţarea lui le pune alternativ în funcţiune.

Şapte sunt principalele accepţii ale cuvântului "generaţie".

1. În sens **biologic**, cuvântul "generaţie" însemnează progenitură, adică: "totalitatea descendenţilor imediaţi dintr'un autor comun";

2. În sens **sociologic**, el însemnează: "grup de oameni de aceiaşi vârsta", categorie socială diferenţiată prin faptul identităţii de vârstă a celor ce o compun.

3. În sens **statistic**, el însemnează: perioadă medie de reînnoire naturală a membrilor unui grup social", perioadă de schimbare a materialului biologic al unei societăţi date.

4. În sens **istoric**, el desemnează un "grup de oameni a căror unitate şi semnificaţie socială vine din faptul participăriilor la un anumit eveniment istoric", adică petrecut şi individualizat în timp.

5. În sens **psihologic**, el desemnează un "grup de oameni cam de aceiaşi vârstă, care se simt solidări în manifestările lor sociale şi care atribuie această solidaritate apropierii lor de vârstă" şi în acelaşi timp, mai desemnează "comunitatea psihologică rezultată din influenţa aceloraşi împrejurări asupra unor conştiinţe aflate în perioada de formaţie".

6. În sens **cultural şi politic**, adică în sens de "categorie de manifestare socială" cuvântul "generaţie" desemnează un "grup de oameni ale căror manifestări sociale converg sau se aseamănă, care adică, simt, cred, ştiu şi vor cam aceleaşi lucruri şi iau atitudini identice faţă de probleme similare".

7. În sfârşit, în sens **economic**, cuvântul "generaţie" desemnează un "grup de oameni de aceiaşi vârstă a cărui unitate sufletească sau de manifestare culturală ori politică, se explică prin identitatea situaţiei şi a funcţiei economice a celor care-l compun şi în special prin faptul încadrării, sau neîncadrării lor în ierarhia socială existentă".

Pentru a înţelege felul în care aceste înţelesuri se îmbină în folosirea aceluiaşi cuvânt, e necesară o analiză sumară sistematică şi istorică fiecăruia din sensurile lui elementare.

1. Etimologic, termenul "generaţie" are o rădăcină **biologică**, legată de faptul reproducerii şi al continuării speţei, pe care îl proectează în timp. În acest sens, termenul exprimă **relaţia temporală dintre părinţi şi progenitură**, fiecare generaţie fiind constituită de grupul descendenţilor imediaţi dintr'un autor comun. Pe acest înţeles îl întrebuinţează biologii când vorbesc de încrucişări şi de ereditare, precum şi juriştii când numără gradele de rudenie naturală ascendentă, sau descendentă, dealungul unei spiţe genealogice. Sensul acesta e precis şi nu necesită nici o lămurire suplimentară. În fiecare şir de fiinţe născute unele dintr'altele, adică pe fiecare spiţă de neam, numărul generaţiilor repetă succesiunea actelor de creaţie biologică.

2. Din acest înţeles, derivă însă un altul, sociologic, mai întâi într'o întrebuinţare specială şi apoi într'una generală, referitoare la toate grupele cu acelaşi substrat condiţional.

În **sensul lui sociologic special**, termenul generaţie exprimă **deosebirea dintre categoria socială a adulţilor**, a oamenilor care participă integral la viaţa colectivităţii, şi **categoria** formată din copiii lor, a **tinerilor** care, din pricina vârstei lor fragede, nu iau parte la munca grupului din care fac parte.

Într'adevăr, prima stratificare observată în diferitele societăţi simple, mai veche chiar decât deosebirea după sex; este aceia dintre copii şi adulţi. Ea se resfrânge şi în limbaj, căci toţi copiii numesc "tată" pe toţi bărbaţii maturi din categoria progenitorilor lor şi numesc "fraţi" pe toţi copiii din aceiaşi categorie cu dânşii, adică pe toţi cei cam de aceiaşi vârstă cu ei, şi care nu au trecut încă prin ceremoniile magice ale majoratului sau ale căsătoriei. Aceasta a şi făcut pe mulţi cercetători să confunde nomenclatura aceasta cu sistemul de rudenie al primitivilor şi să vorbească de o organizaţie a familiei pe generaţii, derivată dintr'un regim preexistent de promiscuitate primitivă; atunci când în realitate nu e vorba decât de o diviziune socială a clanului pe generaţii, înlăuntrul cărora, şi între care, sunt oprite amestecurile de sânge, fapt care determină apariţia exogamiei.

Existenţa acestei stratificări sociale după vârstă e firească, întrucât deosebirea de vârstă este cadrul cel mai general de condiţionare a deosebirilor de comportare a membrilor unei colectivităţi. El e mai general chiar decât cadrul deosebirilor de sex, pentru că aceasta din urmă nu determină, cel puţin în societăţile mai simple, decât deosebiri trecătoare ale activităţilor sociale ale femeii; pe când deosebirea dintre generaţii rămâne permanentă, tineretul neputând, prin firea lui, participa imediat la vânătoare, la munca câmpului, sau la viaţa rituală.

Părerea celor ce afirmă deci, **că deosebirea de vârstă nu are nici o importanţă sociologică**, ca criteriu de clasificare a grupelor sociale, **se dovedeşte eronată**. Trebuie totuş observat, că importanţa relativă a factorului vârstei în cristalizarea diferenţelor sociale variază cu structura grupurilor sociale. Cu cât o societate e mai complexă, adică cuprinde subdiviziuni mai numeroase şi de natură mai variată cu atât importanţa relativă a factorului vârstă scade în raport cu celelalte condiţii de diferenţiere socială. Totuşi, această importanţă nu dispare niciodată cu totul, întrucât factorul vârstă condiţionează atât variaţii de intensitate cantitativă, cât şi variaţii de structură calitativă a activităţii omeneşti, şi ca atare prilejuieşte diferenţieri pe care le condiţionează în al doilea grad.

Trebuie subliniat că acest sens special sociologic, nu explică "generaţia" direct prin identitatea de vârstă; ci prin felul de participare la munca socială, condiţionată indirect de faptul vârstei. Acest fel de explicaţie îngăduie unora să degajeze un sens special, economic, ideei de generaţie; iar altora, să neglijeze factorul indirect de condiţionare şi să reducă conflictul dintre "generaţii" la lupta claselor sociale.

În acest fel, din sensul sociologic special derivă, prin generalizare, **sensul sociologic general** al cuvântului generaţie. El însemnează: **"unitate socială condiţionată de faptul apropierii de vârstă"**, sau mai pe scurt: **"grup de vârstă"**. Observaţia sociologică descoperă într'adevăr, în viaţa socială, numeroase grupuri simpatetice, adică între membrii cărora se stabilesc legături sufleteşti, psihologice, grupuri care se manifestă în domeniile cele mai deosebite ale vieţii sociale, dar mai ales în domeniul distracţiilor, şi al jocurilor, manifestări fragmentare ale vechilor ceremonii rituale, care supravieţuiesc agonic (fără scop), în câmpul de activitate al copiilor şi al tinerimii, după ce şi-au pierdut sensul funcţional originar.

Cele mai multe din aceste grupări simpatetice se caracterizează prin similitudinea de vârstă, a participanţilor, sau prin similitudinea de situaţii sociale legate de cele mai multe ori de faptul vârstei. În acest sens, de morfologia "generaţiilor" ţin: cetele de copii, cetele de băieţi şi fete, relaţiile dintre oamenii însuraţi, şezătorile, grupurile din jurul horei, de la ţară; iar la oraş: promoţiile şcolare, cercurile culturale, societăţile sportive, cluburile, adunările dansante, etc.

Generaţia, definită sociologic ca grup de vârstă, lasă însă deschisă o problemă importantă pentru constituirea solidă a grupurilor de acest fel, pe care diversiunea domeniilor de manifestare tinde să le risipească în structura socială a ramurilor de activitate respectivă şi a funcţiilor lor. E vorba de problema **limitelor de vârstă** a membrilor acestor grupuri şi de **lămurirea felului în care vârsta reuşeşte să fie factor condiţionat** al felului de a fi al acestora. Căci, strict vorbind, nu există identitate absolută de vârstă nici în cete, nici în promoţii, nici în cluburi, nici în adunările dansante... În toate aceste cazuri, există fluctuaţii, care pot fi uneori atât de importante încât să implice revizuirea fundamentului ideii de grup de vârstă, întrucât alte împrejurări generatoare de coeziune socială, par de multe ori mai dătătoare de seamă de unitatea psihologică a grupului decât vârsta.

Încercarea de a da consistenţă limitelor de vârstă ale membrilor diferitelor grupuri simpatetice, precum şi explicarea felului în care vârsta ajunge să condiţioneze unitatea sufletească a acestor grupe, în cazul generaţiilor, duce divergent către două noi rădăcini ale ideii care ne preocupă.

Una e de ordin formal, statistic, şi caută să determine relaţia mecanică, formală, dintre faptul existenţei grupului social şi vârsta membrilor care-l compun.

A doua e de ordin concret, psihologic şi istoric, şi caută să descopere conţinutul, relaţia calitativă, care leagă între ei membrii grupului social compus din aceiaşi vârstă, adică să stabilească faptele concrete de care atârnă, prin mijlocirea vârstei, solidaritatea grupului respectiv.

Acestea sunt sensurile statice şi istorice ale generaţiei.

3. Am arătat că, în sens statistic, o generaţie **este perioada de regenerare a unui grup social**, mai exact, perioada în timpul căreia se preschimbă în chip natural — prin efectul naşterilor şi al morţii — majoritatea membrilor diferitelor grupuri stabile.

Studiile demografice privitoare la longevitatea mijlocie şi la repartiţia vârstelor în societate — la "piramida vârstelor" cum i se spune de obicei — îngăduie stabilirea acestei perioade între 29 şi 33 de ani, cu tendinţă de creştere în societăţile civilizate. (Acest lucru e însă controversat).

Perioada aceasta medie de **circa treizeci de ani**, are oarecare importanţă în problema care ne preocupă, deoarece — formal — ea reprezintă limitele de schimbare a substratului biologic al societăţilor.

Fireşte, că acest concept statistic se loveşte de greutatea stabilirii unui punct de plecare, începând de la care să numărăm generaţiile. Aceasta, cu atât mai mult, cu cât înnoirea nu se face dintr'odată, la trecerea celor treizeci de ani, ci treptat şi pe nesimţite. Oricare ar fi însă punctul de plecare pe care l-am ales, fapt e că după intervalul socotit, majoritatea oamenilor din grupul social considerat s-a schimbat. Ea nu mai e cea de la începutul perioadei.

Ce importanţă are însă această schimbare pentru problema care ne preocupă? Iat'o: **Înlocuirea cantitativă poate fi suportul unei transformări calitative sociale**, în caz că oamenii schimbaţi existenţial (ca prezenţe) s'au prefăcut şi în felul lor de a fi, în structura lor (ca esenţe); altfel zis, în cazul în care oamenii care au înlocuit pe cei dispăruţi nu seamănă sufleteşte cu înaintaşii lor.

Caracterul conceptului statistic al generaţiei apare acum clar. El este numai un cadru formal de izolare mintală (în procesul de observaţie) a factorilor materiali care intervin în devenirea socială. Fără a exista deci necesitate ca perioada de circa treizeci de ani să atragă o schimbare de structură a manifestărilor sociale; totuşi, atunci când există împrejurări speciale, care să schimbe şi calitativ materialul biologic al societăţii, aceste împrejurări, pun în medie treizeci de ani ca să-şi producă efectele maxime. Avem astfel o primă aproximaţie a limitelor de timp în care se poate desfăşura activitatea generaţiilor sociale.

(Iată de pildă, în istoria ultimului veac al istoriei franceze, succesiunea valurilor acestor generaţii: 1789-1814 (25-de ani), 1814-1848 (34 de ani), 1848-1875 (27 de ani), 1875-1902 (27 de ani). Sau, în istoria modernă a României: generaţia premergătorilor: 1821-1848 (27 de ani); generaţia paşoptistă: 1848-1880 (32 de ani); generaţia junimistă: 1880-1907 (27 de ani); generaţia socială: după 1907...)

Fireşte că nu e vorba aici decât de un **cadru formal şi aproximativ, căruia numai evenimentele istorice îi dau trup real şi fizionomie distinctă.** Apropierile sunt totuşi suficient de sugestive, ca să ne arate că există un anumit grad de aproximaţie în înţelegerea devenirii sociale, în care conceptul statistic de generaţie are oarecare utilitate. Fireşte, el nu e nici singurul plan de explicaţie posibil şi nici cel esenţial întotdeauna. Dar el există, cu acelaşi grad de realitate cu care există în biologice un plan de mărire definită a observaţiei microscopice, alături de alte planuri de mărire.

Cum am văzut însă, acest plan nu este decât un cadru, al cărui conţinut e datorită unor realităţi ce cad în alte planuri de înţelegere a ideei ce ne preocupă.

(va urma) ■